

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Центральноукраїнський національний технічний університет
Економічний факультет
Кафедра історії, археології, інформаційної та архівної справи

«Допущено до захисту»
Завідувач кафедри ІАІАС
доктор історичних наук,
професор
_____ Василь ОРЛИК
«_____» _____ 2021 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
за другим (магістерським) рівнем вищої освіти
на тему:
«Інформаційні ресурси Міністерства оборони України у сфері зв'язків з
громадськістю»

Виконав: здобувач вищої освіти
II курсу, групи ІС-20 М (1,4)
ОПП «Інформаційна, бібліотечна
та архівна справа»
спеціальності 029 «Інформаційна,
бібліотечна та архівна справа»
_____ СКОРИЙ Павло
«_____» _____ 2021 р.

Науковий керівник: к. і. н., доцент
_____ Микола ТУПЧІЄНКО
«_____» _____ 2021 р.

Рецензент: кандидат історичних наук,
доцент, завідувач кафедри
документознавства та методики навчання
Університету Григорія Сковороди в
Переяславі
_____ Алла ЗЛЕНКО

Перелік скорочень

ЗСУ – збройні Сили України

МО України – міністерство оборони України.

PR – Паблік Рилешнз

ЗМІСТ

ВСТУП	11
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СУЧАСНОГО СТАНУ ДОСЛІДЖЕННЯ РОЛІ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ УКРАЇНИ У СФЕРІ ЗВ'ЯЗКІВ З ГРОМАДСЬКІСТЮ.	
1.1. Історія розвитку інформаційних ресурсів.....	14.
1.2. Методологія дослідження.....	22
1.3. Джерела дослідження.....	24
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ УКРАЇНИ У СФЕРІ ЗВ'ЯЗКІВ З ГРОМАДСЬКІСТЮ.	
2.1. Функції і задачі Управління зв'язків з громадськістю Збройних сил України.	27
2.2. Відкриті ресурси взаємодії Міністерства оборони України з громадськістю.....	40
2.3. Нормативно-правові акти, якими керується МОУ у зв'язках з громадськістю.....	49
2.4. Проведення моніторингів на суспільно-політичну тематику на сайтах Міністерства оборони України.....	53
2.5. Види комунікації з громадянами.....	56
РОЗДІЛ 3. ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ВІДКРИТИХ РЕСУРСІВ У СФЕРІ ЗВ'ЯЗКІВ З ГРОМАДСЬКІСТЮ В МІНІСТЕРСТВІ ОБОРОНИ УКРАЇНИ.	
3.1 Програме забезпечення відкритих ресурсів та проблеми захисту інформації на відкритих ресурсах.....	59
3.2 Директорат інформаційної політики у сфері оборони та стратегічних комунікацій Міністерства оборони України.	62
ВИСНОВКИ	70
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА ДЖЕРЕЛ	74
ДОДАТКИ	81

ВСТУП

Актуальність теми. В сучасному суспільстві правильна організація комунікації є ключовим фактором, що має відчутний вплив на результати діяльності будь-якого суб'єкта – чи то підприємство (установа, організація), чи держава або суспільство та їх структурні складові.. Збройні сили України не є винятком із цього правила. Реальний чи потенційний противник все частіше робить ставку саме не на знищення інфраструктури, а на виведення з ладу внутрішньої та / або зовнішньої комунікації, що матиме не менш руйнівні наслідки [1].

Анексія Російською Федерацією АР Крим, російська агресія у Донецькій та Луганській областях, ведення проти України гібридної війни формують довгострокові виклики для нашої держави. Інформаційна складова у ході проведення Антитерористичної операції, а згодом і Операції Об'єднаних сил, заслуговує на особливу увагу. В результаті перерахованих подій Україна зіштовхнулася з потужним інформаційно-психологічним впливом, побудованим на монопольному державному контролі засобів масової інформації, широкому використанні фальсифікацій, дезінформації і викривленні фактів, розпалюванні міжнаціональної та між релігійної ворожнечі, репресій тих, хто має альтернативні погляди. Відповідно **актуальність** цієї роботи обумовлена тим, що нові виклики національній безпеці обумовлюють нагальну необхідність пошуку важелів, за допомогою яких стане можливою організація узгодженої взаємодії Міністерства оборони України й Збройних Сил України з іншими військовими формуваннями, державними структурами та Народом України.

Мета дослідження: дослідити види, зміст, напрями роботи та теоретично обґрунтувати важливість розвитку відкритих інформаційних джерел силового відомства МОУ для протистояння інформаційно-психологічному впливу з боку РФ.

Для реалізації головної мети дослідження необхідно розв'язати такі основні завдання:

1. Розкрити історію виникнення та основні засади розвитку інформаційних ресурсів.
2. Дати характеристику джерел та методів дослідження
3. Проаналізувати інформаційні ресурси та керівні документи Міністерства оборони України у сфері зв'язків з громадськістю.
4. Звернути увагу на перспективи розвитку інформаційних ресурсів для успішного протистояння інформаційно-психологічному впливу з боку РФ.

Об'єкт дослідження: відкриті інформаційні ресурси Міністерства оборони України.

Предмет дослідження: особливості структури, направленість та зміст інформаційних ресурсів Міністерства оборони України у сфері зв'язків з громадськістю.

Хронологічні межі дослідження охоплюють період 1994-2020 роками, тобто період формування інформаційного суспільства, глобальної мережі Internet, появи онлайн-сайтів Міністерства оборони України (МО України) та Збройних сил України (ЗСУ).

Наукова новизна дослідження полягає у тому, що вперше здійснюється аналіз всіх відкритих інформаційних ресурсів Міністерства оборони України.

Практичне значення дослідження спрямоване на покращення поінформованості суспільства щодо діяльності Міністерства оборони України та Збройних Сил України шляхом розкриття важливості ролі інформаційних ресурсів у протистоянні інформаційно-психологічному впливу країни-агресора.

Зміст та структура роботи. Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та літератури, додатків.

Обсяг основного тексту – 63 ст., список використаних джерел та літератури складає 58 найменувань, 13 додатків.

У вступі обґрунтовується актуальність теми, визначаються об'єкт, предмет, мета та завдання дослідження, а також подається структура магістерської роботи..

Перший розділ присвячений розгляду історії розвитку поширення інформаційних ресурсів у суспільстві, а також аналізу методології та джерельній базі дослідження.

У другому розділі досліджувалися структурні підрозділи МОУ з питань зв'язків з громадськістю, структура, функції, організація, а також проблеми та перспективи організації інформаційно-психологічного протистояння з боку РФ.

У третьому розділі описуються перспективи розвитку та основні напрями вдосконалення відкритих інформаційних ресурсів.

У висновках узагальнено результати дослідження, сформульовано підсумки в теоретичному та практичному аспектах.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СУЧАСНОГО СТАНУ ДОСЛІДЖЕННЯ РОЛІ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ УКРАЇНИ У СФЕРІ ЗВ'ЯЗКІВ З ГРОМАДСЬКІСТЮ.

1.1. Історія розвитку інформаційних ресурсів

Із розвитком науки одночасно з революцією у галузі промисловості та винаходом радіо виникла необхідність у зміні способів зберігання, обробки і передачі знань. Ці зміни, завдяки їх швидкому впровадженню, отримали назву “інформаційних революцій”. Академік РАН А.І. Ракітов, віцепрезидент гуманітарного відділення Міжнародної академії інформатизації, виділяє шість інформаційних революцій, що відбувалися протягом історії людства. Під інформаційними революціями він розуміє зміни інструментальної основи, способу передачі й зберігання, а також обсягу інформації, доступної для активної частини населення [44].

До перших трьох інформаційних революцій дослідник відніс появу мови, виникнення писемності та винахід друкарства; вони протікали з періоду становлення людського суспільства та господарських відносин всередині нього до появи індустріального виробництва.

Основною подією, якою було ознаменовано четверту революцію, на думку А.І. Ракітова був винахід засобів та способів передачі інформації на відстань (телефон, телеграф і радіо). Цей період визначається переходом до масового машинного виробництва.

П'ята інформаційна революція, відповідно до зазначеної теорії, відбулася у другій половині ХХ століття з появою та розвитком кібернетики.

Врешті шоста революція, наявність умов для якої А.І. Ракітов констатував на початку 2000-х рр., на його думку насамперед полягає у створенні глобальних інформаційних мереж та швидкого, майже миттєвого, розповсюдження можливості широкого доступу мережі Інтернет, що відкрило усім клієнтам можливість ознайомитись з будь-якою інформацією в

будь-який час і в будь-якому місці. “Формування глобального інформаційного простору почалося на рубежі ХХ–ХХІ століть. Інтегрованість економіки в глобальний інформаційний простір у цей період стає одним із головних факторів її конкурентоздатності та ефективності. Глобалізація інформаційних систем як масове явище почалася в 1990-х роках. Злиття галузей обчислювальної техніки, зв’язку та інформаційного забезпечення породжують нову галузь виробництва. Відбувається уніфікація, яка дозволяє технологіям взаємодіяти, обмінюючись інформаційними ресурсами, у результаті чого з’являється нове інтерактивне інформаційне середовище, що стимулює глобальні зміни в суспільстві”, - писав з цього приводу А.І. Ракітов [44. С. 57]

Власне шоста революція привела до побудови формування глобального інформаційного суспільства. Загальні принципи і цілі його побудови визначено Окінавською хартією, підписаною главами країн 22 липня 2000 р. У ній відзначається, що суть економічних і соціальних перетворень, які стимулюються інформаційно-телекомунікаційними технологіями, полягає в здатності сприяти людям і суспільству щодо використання знань та ідей. Досягнення цієї мети і розв’язання проблем, що виникають, потребують розробки ефективних національних і міжнародних стратегій [41].

Окінавська хартія глобального інформаційного суспільства [41] є одним із перших нормативних актів, що мають міжнародне значення, в якому вказані принципи та напрями створення, підтримання та розвитку інформаційного суспільства.

В Хартії зазначено, що «до пріоритетних завдань держави належить заохочення технологічних досліджень і прикладних розробок, заохочення виробництва сучасної інформаційно-змістовної продукції, включаючи розширення обсягу інформації на рідних мовах»[41]. Відповідно до положень Документа розвиток стимульованої ІТ-технологіями економічної та соціальної трансформації має за основу сприяння людям та суспільству вцілому у можливості цілодобового доступу до знань та ідей. Інформаційне

суспільство дає змогу людям використовувати свій потенціал і реалізовувати свої устремління. Крім того, у Хартії також визначено, що: «всі люди скрізь, без винятку, повинні мати можливість користуватися перевагами глобального інформаційного суспільства, а стійкість цього суспільства – базується на демократичних цінностях, таких як вільний обмін інформацією і знаннями, взаємна терпимість і повага до особливостей інших людей»[41].

При цьому сама Хартія розглядається перш за все як заклик до всіх як у державному, так і в приватному напрямках діяльності докладати зусиль для зменшення міжнародного розриву в галузі інформації і знань.

Її відкривають величезні можливості для становлення й розвитку економік. Країни, що досягли успіху у використанні потенціалу ІТ, можуть сподіватися подолати перепони, що звичайно виникають у процесі розвитку інфраструктури, та рушити назустріч ефективнішій реалізації своїх цілей, на зразок скорочення бідності, охорони здоров'я, покращення санітарних умов, освіта, а також використання переваг швидкого зростання глобальної електронної торгівлі.

Важливу роль у процесі розбудови інформаційного суспільства відіграла поява мережі Інтернет та створення і розвиток веб-технологій.

У 1961 р. Агенство передових дослідницьких проектів DARPA (Defence Advanced Research Project Agency) за завданням Міністерства оборони США розпочало роботи по створенню експериментальної електронної мережі передачі даних. Ця мережа, названа ARPAnet, для підтримки наукових досліджень у військово-промисловій сфері, – зокрема, для дослідження методів побудови багатоканальних мереж, які будуть стійкі до ушкоджень (обстріли, бомбардування) і здатних у таких умовах продовжувати нормальне функціонування [2].

Дана вимога стала основою принципу побудови та структури Internet. У моделі ARPAnet завжди був зв'язок між комп'ютером-джерелом і комп'ютером-приймачем (станцією призначення). На комп'ютери, які виконували функцію ретрансляторів покладалися завдання з підтримання

цілісності та робото здатності мережі. Основний принцип полягав у тому, що будь-який комп'ютер мережі міг зв'язатися однорівнево із будь-яким іншим комп'ютером [2].

Експеримент із ARPAnet був дуже успішним і багато організацій захотіли увійти до неї, з метою щоденної передачі інформації. У 1975 р. ARPAnet перетворилася з експериментальної мережі оборонної сфери в робочу мережу повсякденної діяльності організацій [2]. «Процес удосконалення мережі йде безперервно. Однак більшість цих перебудов відбувається непомітно для користувачів. Увімкнувши комп'ютер, ви не побачите оголошення про те, що найближчі півроку Internet не буде доступний через модернізацію. Можливо навіть, що перевантаження мережі та її удосконалення створили зрілу та практичну технологію. Проблеми були вирішені, а ідеї розвитку перевірені в роботі»[2].

У 1991 р. ARPnet припинила своє існування на користь мережі Internet існує. Розміри мережі Internet набагато перевищують первинні, оскільки вона об'єднала дуже багато мереж у всьому світі. Обсяги зростання кількості користувачів мережі Internet із 4 комп'ютерів – у 1969 р., до 8,3 мільйонів – у 1994 р [6]. Як бачимо, початки формування глобальної інформаційної мережі виникли для забезпечення військово-промислового розвитку США з ініціативи Міністерства оборони цієї країни. І хоча надалі, продукт значно переріс масштаби задуму своїх творців, інформаційна складова воєнного спрямування залишається її невід'ємною складовою.

Сьогодні більшість населення розвинутих країн і не лише може отримати доступ до Internet (замість того, щоб одержувати його через університети, урядові організації тощо), а компанії можуть легко організувати свої віртуальні крамниці в Internet, що знімає обмеження кордонів держав не лише в обміні товарами, а й інформацією.

Творцем першого в світі інтернетсайту став фізик Тім Бернерс-Лі, Який був співробітником Європейської організації ядерних досліджень CERN в Женеві. Він запропонував передавати інформацію за допомогою гіпертексту

користуючись глобальною мережею Інтернет: «Сталося це у березні 1989 р., а вже в 1990 р. вчений розробив перший сайт з адресою info.cern.ch. На ньому було розміщено докладний опис абсолютно новою на той момент технології WWW (World Wide Web). Вона базувалася на принципі інтернет-адресації URL, протоколі передачі інформації HTTP. А також спеціальному мовою розмітки гіпертексту HTML» [41]. Останнє дозволило зберігти інформацію завдяки використанню принципу випадкових асоціацій. При цьому гіпертекст дозволяв не тільки переглядати інформацію на веб-сторінках, але і зв'язати останні між собою за допомогою посилань, що забезпечило легкий і швидкий доступ до даних [41].

На той момент info.cern.ch був найпершим веб-сервером на базі ПК. Працюючи в лабораторії CERN, він отримав ім'я першого в світі сайту. На першій веб-сторінці були розміщені відомості про проект першого інтернет-браузера WWW, технічні особливості створення інших веб-сторінок, дані про гіпертексти.

Починаючи з 1991 року, веб-сервера стали поширюватися і по іншим європейським установам, а незабаром і заокеанські колеги вирішили приєднатися і скористатися науковою розробкою – сервер з'явився в Стенфордському центрі лінійного прискорювача SLAC у США. Якщо до кінця 1992 р. в світі налічувалося всього 26 відомих веб-серверів, то в жовтні 1993 року ця цифра зросла до 200 одиниць .

Нині широко використовуваний стандарт WWW був визнаний і затверджений в Женеві в травні 1991 р. в CERN. При цьому творець першого у світі сайту Тім Бернерс-Лі отримав негласне, але почесне звання «батька» ключових веб-технологій: URI/URL, HTTP, HTML [7].

До кінця 1994 року всесвітня мережа нараховувала 2,7 тис. сайтів. Вже у 1995 році в Інтернеті працювало 23,5 тис. веб-сайтів, а у 1996 році — майже у десять разів більше. На момент реєстрації компанії Google у 1998 році кількість сайтів перевищила за межу у 2,4 млн. В 2001 році працювало вже 29,2 млн веб-сайтів. У тому ж році почала працювати універсальна

інтернет-енциклопедія Wikipedia. На 2006 рік в Інтернеті працювало 85,5 млн сайтів.

Першу межу в 1 млрд було подолано у 2016 році, а вже у 2017 році загальна кількість веб-сайтів збільшилась до 1,7 млрд. З того моменту і до тепер їх кількість майже не змінилася і кількість сайтів у світі складає близько 1,7 млрд [7].

В Україні мережа Internet стала доступна у 1991 р. Спочатку це було два-три вузли, що надавали послуги електронної пошти (email). У 1993 р. у Києві існувало вже 6 основних Internet-сайтів. На той час надані канали (постійні з'єднання) – основа мережі – були далеко не в усіх. Більшість вузлів працювали з московським провайдером – вузлом RelCom (reliable communications – надійні зв'язки), який, у свою чергу, був підключений магістральним каналом до зарубіжного вузла мережі EUnet [2].

За 1993-1994 р.р. збільшилося як кількість користувачів, так і кількість вузлів мережі в Україні. Розвивалася також інфраструктура місцевих і міжміських виділених каналів, по яких передаються дані зі швидкістю 9600-28800 біт/с. До кінця 1994 р. у Києві нараховувалося до 5 тис. користувачів, а в Україні – 10-12 тис. Крім традиційної електронної пошти і телеконференцій USENET (інакше кажучи просто news), деякі вузли почали надавати послуги „прямого доступу до Internet”, який частіше називався on-line. Зростала кількість регіональних вузлів, що підтримували зв'язок із Києвом і російською мережею RelCom.

З 1993 р. розвивається новий для мережі вид сервісу – інформаційний. Одна з перших вдалих спроб вивести систему телеконференцій за межі дошки оголошень „куплю-продам” – конференція elvisti.business, яка на початок 1994 р. виросла в електронну газету elvisti.info, що складалася з кількох тематичних розділів. На початку 1994 р. ця газета вийшла за межі одного вузла Elvisti. Одна з найбільш відомих технологій мережі – USENET – була використана для поширення самостійного інформаційного продукту в усій країні [2].

На початок 1998 р. український Internet нараховував більше 200 000 користувачів [7].

1998 року прийнято Закон “Про Концепцію Національної програми інформатизації”, яким було визначено основи національної програми інформатизації, а також шляхи вирішення проблем інформаційної підтримки науково-технічної, культурної, економічної, оборонної діяльності у сфері загальнодержавного значення. «Національна програма включає: Концепцію Національної програми інформатизації; сукупність державних програм з інформатизації; галузеві програми та проекти інформатизації; регіональні програми і проекти інформатизації; програми та проекти інформатизації органів місцевого самоврядування» [19].

Основною метою Програми є втілення стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні та шляхи її реалізації; включити основні питання з побудови інформаційного суспільства до програм роботи Кабінету Міністрів, проектів державних програм соціального й економічного розвитку держави.

Дуже важливим в Програмі є розвиток комп'ютерної грамотності населення через створення освітньої системи, яка буде направлена на використання нових інформаційних технологій у формуванні всебічно розвиненої особистості, що забезпечить створення національної інформаційно-комунікаційної інфраструктури і досягнення її інтеграції із світовою інфраструктурою.

Станом на сьогодні національна інформаційна сфера перебуває у стані активного становлення та інтегрування у світовий інформаційний простір та є основою розвитку інформаційного суспільства в Україні. Разом з тим, рівень розбудови інформаційного суспільства в Україні не відповідає її потенціалу та можливостям.

Головними факторами, які призвели до гальмування розвитку інформаційного суспільства в Україні стали:

відсутність дієвого механізму виконання завдань розвитку інформаційного суспільства;

відсутність процедури погодження з адміністрацією Держспецзв'язку створення та розвитку інформаційно-телекомунікаційних систем, в яких оброблятиметься інформація, що є власністю держави, або інформація з обмеженим доступом, вимога щодо захисту якої встановлена законодавством;

низький рівень взаємодії замовників Національної програми інформатизації щодо погодження Генеральним державним замовником Національної програми інформатизації завдань створення ІТ-систем державними органами.

На сьогодні основними завданнями розвитку інформаційного суспільства в Україні є:

- розвиток національного інформаційного суспільства: від стратегії до дій;
- широке запровадження нових технологій в інформаційному суспільстві;
- створення доступу до мережі Інтернет як глобального джерела для освіти;
- інформаційна безпека в умовах гібридної війни;
- вивчення національного і світового досвіду розробки та реалізації стратегій і програм переходу до інформаційного суспільства;
- інновації у використанні інформаційно-комунікаційних технологій;
- інтелектуальні інформаційні системи.

Завдання України полягає у тому, щоб не втратити шанс, який сьогодні вона має, щодо участі в міжнародних проектах і впровадження в життя цих концепцій.

У відповідності до свідоцтва №10 “Про реєстрацію електронного інформаційного ресурсу” створено Офіційний портал Міністерства оборони України [43].

Веб-сайт www.mil.gov.ua , було зареєстровано 1 січня 2000 року. Сайт призначений для інформаційного наповнення та функціонування у відкритому доступі через мережу Інтернет.

Отже, на сучасному етапі розвитку людства його комунікаційна сфера і можливості визначаються шостою інформаційною революцією, яка привела до формування глобального світового інформаційного суспільства. Інтернет мережа, яка первісно була покликана задовольнити вузькі відомчі інтереси обміну знаннями у військово-промисловій сфері США за дуже короткий час переросла первинний задум і перетворилася у світову павутину інформаційних мере, яка постійно удосконалюється і розширюється. В цьому контексті перед Україною стоїть завдання на стратегічному і тактичному рівнях сприяти розвитку національного сегменту світового інформаційного суспільства, але, водночас, не забувати про необхідність в інформаційній безпеці в умовах гібридної війни.

1.2. Методологія дослідження.

Кожне наукове дослідження в основі своїй опирається на певну методологію – вчення про правила мислення при створенні теорії науки, науковий метод пізнання й перетворення світу; його філософська, теоретична основа, сукупність методів дослідження, що застосовуються в будь-якій науці відповідно до специфіки об'єкта її пізнання.

Написання цієї кваліфікаційної роботи потребувало застосування багатьох, пов'язаних між собою, методів та принципів, які використовувалися у певній послідовності, а саме: загальнонаукових і спеціальних методів. До загально-наукових методів належать:

- аналізу – метод дослідження, який включає в себе вивчення предмета шляхом його розкладання на складові частини, з метою вивчення кожної з них окремо, який було застосовано при поетапному аналізі змісту і структури сайтів Міністерства оборони України;

- синтезу – метод вивчення об’єкта у його цілісності, у єдиному і взаємному зв’язку його частин, дозволив здійснити формування загальних висновків та висновків до розділів, узагальненню картини розвитку онлайн-ресурсів, що розкривало загальну логіку інформаційного наповнення останніх;
- індукції – метод дослідження, при якому загальний висновок про ознаки множини елементів виводиться на основі вивчення цих ознак у частини елементів однієї множини. Застосування методу індукції також сприяло формуванню загальних висновків, аналізу тематичного спрямування сайтів родів військ;
- інтерпретації – метод, пов’язаний з тлумаченням смислової складової об’єкта на різних його структурних рівнях через співвідношення з його цілісністю широко застосовувався у розкритті інформаційної направленості змістового наповнення сайтів МО України;

Серед спеціальних методів, що були застосовані в процесі дослідження варто відзначити наступні:

- типологічний метод – метод досліджень, спрямований на виділення загальних ознак і закономірностей джерел і їхню класифікацію залежно від цих ознак. Застосовувався для виділення типологічних та класифікаційних особливостей онлайн ресурсів МО України, порівняння змісту матеріалу;
- сайтометрія – метод дослідження сайтів, інформативності, наповненості. Цим методом досліджувалися інтернет-сайти Міністерства оборони України;
- історичний метод – дозволив розкрити хронологічну поетапність розвитку інформаційних ресурсів в Україні та світі, а також ув’язати цей процес історичним контекстом.

Таким чином, використання означених методів дало змогу всебічно і предметно розкрити тему дослідження, допомогло визначити та

проаналізувати особливості тематичної, ідеологічної та соціальної направленості інформаційних ресурсів Міністерства оборони України.

1.3. Джерела дослідження..

Під час написання кваліфікаційної роботи автор спирався на чотири основні групи джерел, а саме: законодавчі документи України, розпорядчі документи міністерств та відомств, програмні документи, а також сайти МО України та їх наповнення.

Перша група представлена законодавчими документами України, спрямованими на регулювання комунікації між державними органами і громадянами, забезпечення доступу громадянам до публічної інформації, і встановлення цивільного контролю Воєнною організацією та правоохоронними органами держави. Відповідно Закон України “Про звернення громадян”, Документ №393/96-ВР, чинний, поточна редакція — Редакція від 01.01.2020 – основний нормативний документ, який регламентує порядок розгляду звернень громадян до Держави, відповідальність за порушення законодавства у сферу звернення громадян; Закон України “Про доступ до публічної інформації”, Документ №2939-VI, чинний, поточна редакція — Редакція від 02.10.2021 – розкриває нам визначення, що є публічною інформацією та роз’яснює порядок доступу до публічної інформації, хто є суб’єктами відносин у сфері доступу до публічної інформації, реалізацію права на доступ до інформації за запитом, оскарження рішень розпорядників інформації; Закон України “Про демократичний цивільний контроль над Воєнною організацією та правоохоронними органами держави”, Документ №975-IV, втратив чинність, поточна редакція — Втрата чинності від 08.07.2018 – посприяв розвитку громадського контролю за повсякденною діяльністю Міністерства оборони та Збройних Сил України.

Група джерел представлена розпорядчими документами міністерств та відомств представлена такими документами як накази і положення, а саме:

Наказ Головнокомандувача Збройних сил України №44 від 03 червня 2020р. “Про затвердження Положення про Управління зв’язків з громадськістю Збройних Сил України” – керівний документ, який регламентує всю діяльність Управління зв’язків з громадськістю Міністерства оборони України; Положення “Про громадську раду при Міністерстві оборони України” від 19 листопада 2020 року – документ, який регламентує діяльність Громадської ради при МОУ; Наказ Міністра оборони України №612 від 22.11.2017р “Про затвердження Концепції стратегічних комунікацій Міністерства оборони України та Збройних Сил України” – документ, в якому прописано сукупність сучасних поглядів, цільових установок, принципів та напрямів у діяльності Міністерства оборони щодо створення та впровадження системи стратегічних комунікацій у Збройних Силах; Наказ Департаменту спеціальних телекомунікаційних систем та захисту інформації Служби безпеки України від “ 02 “ квітня 2003 р. № 33 із змінами згідно наказу Адміністрації Держспецзв'язку від 28.12.2012 № 806 – регламентує порядок кібернетичного захисту електронних інформаційних ресурсів на території України; Наказ Міністерства оборони “Про затвердження Положення про Директорат інформаційної політики у сфері оборони та стратегічних комунікацій Міністерства оборони України” №309 від 31.08.2020р – прописані призначення та основні завдання Директорату інформаційної політики у сфері оборони та стратегічних комунікацій МО України.

Третю групу програмних документів представляє “Окінавська хартія глобального інформаційного суспільства”, Документ №998_163, поточна редакція — Прийняття від 22.07.2000р – один із перших міжнародно-правових актів, яким зроблено спробу накреслити основні принципи і шляхи формування та розвитку інформаційного суспільства.

Врешті четверту групу джерел представляють два сайти: 1) сайт Міністерства Оборони України – www.mil.gov.ua; 2) Сайт Збройних Сил України – www.zsu.gov.ua

Отже, в процесі написання дослідження були опрацьовані чотири групи джерел, з яких три представлені документами законодавчого, розпорядчого та програмного характеру, а четверта, яка власне й виступала об'єктом дослідження, представлена двома сайтами МО України та ЗСУ, їх матеріалами.

ВИСНОВОК ДО РОЗДІЛУ I

Отже, на сучасному етапі розвитку людства його комунікаційна сфера і можливості визначаються шостою інформаційною революцією, яка привела до формування глобального світового інформаційного суспільства. Інтернет мережа, яка первісно була покликана задовольнити вузькі відомчі інтереси обміну знаннями у військово-промисловій сфері США за дуже короткий час переросла первинний задум і перетворилася у світову павутину інформаційних мере, яка постійно удосконалюється і розширюється. В цьому контексті перед Україною стоїть завдання на стратегічному і тактичному рівнях сприяти розвитку національного сегменту світового інформаційного суспільства, але, водночас, не забувати про необхідність в інформаційній безпеці в умовах гібридної війни.

Написання цієї кваліфікаційної роботи потребувало застосування багатьох, пов'язаних між собою, методів, які використовувалися у певній послідовності, а саме: загальнонаукових – аналізу, синтезу, індукції, інтерпретації; спеціальних – типологічний, сайтометрії, історичний методи. Використання означених методів дало змогу всебічно і предметно розкрити тему дослідження, допомогло визначити та проаналізувати особливості тематичної, ідеологічної та соціальної направленості інформаційних ресурсів Міністерства оборони України.

В процесі написання дослідження були опрацьовані чотири групи джерел, з яких три представлені документами законодавчого, розпорядчого та програмного характеру, а четверта, яка власне й виступала об'єктом дослідження, представлена двома сайтами МО України та ЗСУ, їх матеріалами.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ МІНІСТЕРСТВА ОБОРОНИ УКРАЇНИ У СФЕРІ ЗВ'ЯЗКІВ З ГРОМАДСЬКІСТЮ

2.1. Функції і задачі Управління зв'язків з громадськістю Збройних сил України у світлі аналізу наказу «Про затвердження Положення про Управління зв'язків з громадськістю Збройних Сил України».

Перш ніж перейти до причин створення в структурі МО України спеціального Управління зв'язків з громадськістю Збройних Сил України та визначення його функції спробуємо розглянути що собою представлять загалом зв'язки з громадськістю та її завдання на них покладаються.

За загально прийнятим визначенням зв'язки з громадськістю або піар (англ. public relations, PR) є діяльністю, спрямованою на досягнення взаємопорозуміння та згоди між людьми, соціальними групами, класами, націями, державами на основі цілеспрямованого формування громадської думки та управління нею.

Зв'язки з громадськістю виникли ще в первісну добу племінної суспільної організації, де вони сприяли утворенню авторитету племінної влади. Але справжні початки народження цього суспільного інституту пов'язують з античними полісами і в, першу чергу, Афінами, вони використовувалися політиками для збільшення впливу на громадськість. Однак лише в добу Відродження, разом з утвердженням свободи поглядів, сфера суспільних відносин вимагала більш широкого використання впливу цього інструменту на людські уми. Зв'язки з громадськістю почали широко використовувати в різних секторах суспільного життя: управлінському, релігійному, воєнному, виробничо-торговому тощо [1. С. 24].

В другій половині 20 ст. пережили зміни звернення держави і компаній до громадськості. Виникли нові методи і стратегії, які кардинально відрізнялися від минулих. Це продиктовано тим, що у сучасному світі

особливу роль почала мати громадська думка, яка стала важливою складовою нашої дійсності. В результаті виник ряд наук, істотне місце серед яких посідає публік рилейшнз, що іноді перекладається саме як комунікації з громадкістю, зв'язки з громадкістю. В його основі лежить розвиток зворотнього зв'язку, працювати не просто з населенням, а виділяти ті чи інші його сегменти, для котрих розробляються свої власні повідомлення відповідно до необхідної саме для них техніки впливу, які потім розміщуються в каналах комунікації. [28. С. 76]

На сьогодні існують різні виначення поняття «зв'язків із громадськістю», які доповнюють одне одного (ключно з наведеним вище), оскільки саме явище визначається розмаїттям форм і завдань. Так Інститут зв'язку із громадськістю (Великобританія пропонує таке визначення: «PR — це сплановані й здійснювані протягом тривалого часу дії, спрямовані на встановлення й підтримку доброзичливих відносин і взаєморозуміння між організацією й громадськістю». В контексті сприйняття PR як науки й мистецтва керування соціальною інформацією в умовах позицірованої конкуренції, її задачі бачать у : спрямовані на встановлення й підтримку відкритого двостороннього спілкування між соціальними службами і їхньою громадськістю; за допомогою позитивно-інформаційних роз'яснювальних матеріалів, активних акцій й оцінок відповідних суспільних реакцій; заснованих на правді, знанні й гласності; з метою досягнення взаєморозуміння, згоди, соціального партнерства й створення сприятливих обставин. [26; 29].

Вілповідно, в 21 ст. впровадження соціальних мереж, корпоративних блогів, веб сайтів, розвиток цифрового середовища призвели , більшої доступності організацій і компаній для своєї аудиторії. В результаті почала формуватися двостороння комунікація в нових реаліях, застосування нових комунікаційних технік і технологій [1;26].

В сучасних умовах зв'язки з громадськістю (PR) визначаються як низка стратегічних дій, розроблених у певний час з метою створення зв'язків, відносин та спілкування між різними групами людей, на яких вони спрямовані. Вони виступають у ролі важливого інструмент ділового спілкування, а їх важливість змушує їх позиціонувати себе як управлінську функцію в діловому середовищі. У великих компаніях (до яких належить іМО України) очільник з комунікацій відповідає за розробку та розробку цієї серії стратегій для досягнення цілісної та інтегрованої комунікаційної бази.

Звідси впливають функції зв'язків з громадськістю (PR), які полягають у наступному:

1. проектуванні іміджу фірмового стилю компаній, організацій, установ
2. дослідженні ринку для аналізу тенденцій та думок споживачів.
3. моніторингу різних структур, що складають компанію, організацію, установу.
4. Підготовці та реалізації програм, спрямованих на сектори, що представляють інтерес для компанії, організацій, установ, відомств
5. Оптимізації сприяння розвитку відносин між працівниками-службовцями та зовнішньою громадськістю.
6. Підготовці, затвердженні та розповсюдженні новин та подій серед різних ЗМІ.
7. Поширенні інформації про юридичну, компанію, організацію, установу чи відомство серед різних верств населення [27].

В цілому на практиці зв'язки з громадськістю виконують дві основні функції: функцію виконання окремого, заздалегідь погодженого завдання у сфері зв'язків з громадськістю (наприклад, написання інформаційного повідомлення) і/або управлінську функцію, де вони мають певний вплив на політику зв'язків з громадськістю організації. Ці дві функції не виключають

одна одну. але припускається, що будь-яка з функцій може бути домінуючою і це показує, як організація розглядає роль зв'язків з громадськістю в цілому.

В українській науці та практиці часто має місце ототожнення категорії паблік рилейшнз та зв'язки з громадськістю. «Але ж доскональне вивчення вживання термінів “паблік рилейшнз”(PR) та “зв'язки з громадськістю” в науковій літературі, в офіційних документах щодо інформаційної політики держави в практиці комунікативної діяльності органів влади дозволяє зробити висновок, що є певна різниця в змісті цих категорій.

Власне більшість дослідників вважають, що поняття «зв'язки з громадськістю» входить є частиною більш широкого терміну, яким є PR. Відповідно зв'язки з громадськістю можуть здійснюватись з використанням PR-технології, або без неї. Зв'язок з громадськістю як необхідний контакт органів влади з громадянським суспільством є необхідною базою. Тоді як PR надає контактів певний відтінок, значення, сенс. Застосування PR передбачає такий спосіб представлення населенню інформації, який повинен показати соціальне значення дій суб'єкта управління, підкреслити значущість самих дій, організації, лідерів в очах громадськості, привернути до них увагу суспільства. Крім того, «зв'язки з громадськістю» можуть здійснюватись не тільки за допомогою ЗМК (засобів масової комунікації), але й мати характер індивідуальних контактів, звернень громадян та їх прийому посадовими особами. Але ж на жаль, в сучасному українському дискурсі категорії «паблік рилейшнз» і «зв'язки з громадськістю» набувають однакового змісту. Тому ми також в своїй роботі максимально зближуємо ці два поняття. У вітчизняній науці та практиці часто ототожнюють категорії паблік рилейшнз та зв'язки з громадськістю. Але ж доскональне вивчення вживання термінів «паблік рилейшнз»(PR) та «зв'язки з громадськістю» в науковій літературі, в офіційних документах щодо інформаційної політики держави в практиці комунікативної діяльності органів влади дозволяє зробити висновок, що є певна різниця в змісті цих категорій [40. С.112].

«Поняття «зв'язки з громадськістю» входить як складова в більш широкий термін, яким є PR. Зв'язки з громадськістю можуть здійснюватись з використанням PR-технології, або без неї. Зв'язок з громадськістю як необхідний контакт органів влади з громадянським суспільством є необхідною базою. Тоді як PR надає контактowi певний відтінок, значення, сенс. Застосування PR передбачає такий спосіб представлення населенню інформації, який повинен показати соціальне значення дій суб'єкта управління, підкреслити значущість самих дій, організації, лідерів в очах громадськості, привернути до них увагу суспільства. Крім того, «зв'язки з громадськістю» можуть здійснюватись не тільки за допомогою ЗМК (засобів масової комунікації), але й мати характер індивідуальних контактів, звернень громадян та їх прийому посадовими особами. Але ж на жаль, в сучасному українському дискурсі категорії «паблік рилейшнз» і «зв'язки з громадськістю» набувають однакового змісту. Тому автор в цій роботі також не робить чіткого протиставлення цих двох понять [26].

Власне необхідність урахування та цілеспрямованого впливу на громадську думку, формування і просування позитивного образу тієї чи іншої організаційної структури в суспільстві гостро поставила потребу у формуванні спеціальної системи управління інформацією (PR), паблік рилейшнз, як філософії та технології сучасного менеджменту і паблісіті (комерційна пропаганда), важливого інструменту діяльності PR, зокрема і в структурі МО України.

Саме в цьому ключі розвиток Збройних сил України в умовах ведення росії проти України гібридної війни, починаючи з 2014 р., особливо актуалізував необхідність зростання ролі і престижу ЗСУ у громадському сприйнятті українського суспільства. Ці задачі були покладені на Управління зв'язків з громадськістю Збройних Сил України, яке було створене наказом Головнокомандувача Збройних сил України №44 від 03 червня 2020р. «Про затвердження Положення про Управління зв'язків з громадськістю Збройних

Сил України». В наказі знайшло відображення основних завдань і функцій Управління, порядок взаємодії з іншими структурними підрозділами, визначено та затверджено повноваження начальника Управління комунікацій та преси Міністерства оборони України щодо підпорядкованих йому установ [37].

Згідно з цим Положенням Управління зв'язків з громадськістю Збройних Сил України (далі – Управління зв'язків з громадськістю) виступає органом військового управління, на який покладається участь в організації та реалізації заходів державної інформаційної політики у сфері національної безпеки і оборони, щодо забезпечення відкритості та прозорості діяльності, створення позитивного іміджу Збройних Сил України. На нього покладається загальне керівництво діяльністю служб зв'язків з громадськістю органів військового управління, з'єднань, військових частин, військових навчальних закладів, установ та організацій, національних контингентів Збройних Сил України. Положення визначає безпосереднє підпорядкування Управління зв'язків з громадськістю підпорядковується Головнокомандувачу Збройних Сил України, визначає перлік законодавчих та нормативних документів, якими керується Управління у своїй діяльності, а саме: Конституцією та законами України, актами Президента України та Кабінету Міністрів України, постановами Верховної Ради України наказами та директивами Міністерства оборони України, Головнокомандувача Збройних Сил України та Генерального штабу Збройних Сил України (далі – Генерального штабу), та іншими нормативно-правовими актами, в тому числі міжнародними договорами, а також цим Положенням.

Водночас положенням визначаються завдання та права Управління, порядок призначення керівництва тощо. Зокрема, основні завдання Управління можна умовно поділити на наступні групи: організаційного характеру, інформаційного супроводу, аналізу і прогнозування, управлінські та кадрові, а також завдання пов'язанні з консультуванням та плануванням

роботи Управління, його підрозділів, які відповідають загальним напрямкам діяльності структур, задіяних в управлінні зв'язками з громадськістю у світі.

Означені завдання покликані забезпечити: постійне проактивне інформування громадськості, міжнародної спільноти та засобів масової інформації (далі – ЗМІ) про діяльність Збройних Сил України; здійснення інформаційного супроводу діяльності та задоволення інформаційних потреб Головнокомандувача Збройних Сил України та Генерального штабу; здійсненню аналізу та прогнозуванню ймовірних іміджевих інформаційних загроз для Збройних Сил України та вжиття заходів щодо їх запобігання та нейтралізації; організацію, реалізацію та координацію кризових комунікацій у Збройних Силах України; здійснювати загальне управління, координацію та методичний супровід діяльності служби зв'язків з громадськістю.

Реалізуючи завдання організаційного характеру Управління зв'язків з громадськістю відповідно до покладених на нього завдань забезпечує: взаємодію зі структурними підрозділами зв'язків з громадськістю органів державної влади та місцевого самоврядування; надання ЗМІ об'єктивної інформації про процеси, що відбуваються у Збройних Силах України, для формування позитивної громадської думки та підвищення рівня довіри суспільства до Збройних Сил України; проведення прес-конференцій, брифінгів, прес-турів, круглих столів, надання інтерв'ю, коментарів та роз'яснень представникам ЗМІ Головнокомандувачем Збройних Сил України, керівним складом Генерального штабу та залучення до їх проведення визначених речників; висвітлення у ЗМІ, мережі Інтернет та соціальних мережах проведення заходів повсякденної діяльності, навчань, тренувань, зборів, виставок, випробувань новітніх зразків озброєння та військової техніки, ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, а також інших заходів у Збройних Силах України, поширення передового досвіду та прикладів зразкового виконання службових обов'язків в мирний час та особливий період, що сприяють підтриманню позитивного іміджу Збройних Сил України; організовує та проводить акредитацію журналістів для участі у

заходах з висвітлення діяльності Збройних Сил України. Водночас підроздили Управління організують підготовку дайджестів, публікацій у центральних ЗМІ, аналіз офіційних відповідей органів військового управління Збройних Сил України на матеріали, що були оприлюднені ЗМІ раніше, опрацьовує запити ЗМІ. Особлива увага приділяється організації своєчасного інформаційного наповнення, оновлення та супроводу офіційного вебпорталу Збройних Сил України, упровадженню сучасних інформаційних технологій в діяльність Управління зв'язків з громадськістю.

Функціональна специфіка Управління обумовлює необхідність організації та реалізації співпраці з представниками вітчизняних та закордонних ЗМІ, лідерами громадської думки, медіапрофільними громадськими та іншими медіа-організаціями; участі у реалізації заходів та забезпеченні інформаційного супроводу процесу демократичного цивільного контролю у Збройних Силах України, що обумовлює організацію підготовки дайджестів, публікацій у центральних ЗМІ, аналіз офіційних відповідей органів військового управління Збройних Сил України на матеріали, що були оприлюднені ЗМІ раніше, опрацьовання запитів ЗМІ;

Особлива увага приділяється організаційним заходам в умовах запровадження воєнного стану. Це передбачає організацію інформаційного супроводу заходів проведення мобілізації та демобілізації, підготовки та ведення бойових дій; організації оголошення через ЗМІ або оприлюднення іншим способом наказів та розпоряджень вищого військового керівництва України, що стосуються цивільного населення, та військових адміністрацій, крім тих, що містять інформацію з обмеженим доступом. Водночас Управління покликане організувати взаємодію з іншими складовими сектору безпеки та оборони, військово-цивільними адміністраціями з питань інформаційно-комунікаційного забезпечення заходів правового режиму воєнного стану.

В свою чергу завдання інформаційного супроводу реалізуються в оприлюднені в установленому порядку офіційної позиції

Головнокомандувача Збройних Сил України та керівного складу Генерального штабу через ЗМІ, вебпортал Збройних Сил України в мережі Інтернет та офіційні сторінки в соціальних мережах; втіленні проактивних форм інформування громадськості, забезпечує першість, як джерела інформації в умовах кризових ситуацій, та реагування на випередження, для недопущення іміджевих втрат.

Крім того, ці завдання передбачають участь у забезпеченні доступу до публічної інформації, що належить до компетенції Збройних Сил України, а також участь у заходах внутрішньої комунікації шляхом доведення до особового складу через офіційні джерела інформації та ЗМІ позиції та вимог керівного складу Збройних Сил України, інформації про діяльність, стан та перспективи розвитку Збройних Сил України. Водночас Управління здійснює оперативне інформування Головнокомандувача Збройних Сил України та керівництва Генерального штабу про виявлення фактів оприлюднення неправдивої, викривленої або критичної інформації про діяльність Збройних Сил України, результати її оцінки та запроваджені заходи. Виконання інформаційних завдань передбачає інформування Міністерства оборони України, інших центральних органів виконавчої влади, цивільних та військових ЗМІ про заплановані медіа-заходи за участю Головнокомандувача Збройних Сил України та керівного складу Генерального штабу, планує та організовує інформаційне супроводження діяльності Головнокомандувача Збройних Сил України та Генерального штабу в межах визначених повноважень та компетенції.

Реалізація інформаційних завдань обумовлює участь у здійсненні військового співробітництва зі збройними силами інших держав та з міжнародними безпековими організаціями, в межах компетенції організовує та здійснює висвітлення визначених заходів на офіційних інформаційних ресурсах Збройних Сил України та у ЗМІ. Важливим є залучення до виконання заходів інформаційного супроводу діяльності Збройних Сил України військових ЗМІ за згодою структурного підрозділу Апарату

Міністерства оборони України якому вони підпорядковані. В цьому контексті відбувається подання в установленому порядку інформаційних матеріалів для наповнення розділів офіційного вебсайту Міністерства оборони України щодо діяльності Головнокомандувача Збройних Сил України та Генерального штабу а також визначається порядок та правила висвітлення на офіційних вебсайтах та сторінках соціальних мереж органів військового управління, військово-навчальних закладів, військово-навчальних підрозділів закладів вищої освіти та військових частин (установ) офіційної інформації про їх діяльність. Врешті Управління підсумовуючи планові результати своєї діяльності узагальнює статистичні матеріали і готує щоквартальні та річні звіти за результатами інформаційно-комунікаційної діяльності Збройних Сил України. Крім того, Управління у межах своєї компетенції бере участь в забезпеченні об'єктивного і своєчасного інформування Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Ради національної безпеки і оборони України, Міністерства оборони України про стан справ у Збройних Силах України, а також провадить діяльність, пов'язану з державною таємницею, на підставі спеціального дозволу на провадження такої діяльності, наданого Службою безпеки України;

У світлі реалізації завдань аналітичного характеру та прогнозування здійснює моніторинг, аналіз матеріалів у друкованих, електронних (аудіовізуальних) ЗМІ, в мережі Інтернет, соціальних мережах, що стосуються діяльності Збройних Сил України, та надає в установленому порядку результати аналізу до заінтересованих структурних підрозділів, Апарату Головнокомандувача Збройних Сил України, Генерального штабу та органів військового управління Збройних Сил України; опрацьовується інформаційно-аналітичні матеріали про стан справ та результати діяльності служби зв'язків з громадськістю, бере участь у підготовці інформаційно-аналітичних матеріалів про стан Збройних Сил України за напрямом діяльності. Водночас Управління бере участь в організації виявлення та

оцінювання потенційних і реальних інформаційних загроз, спрямованих на формування негативного іміджу Збройних Сил України, організовує запровадження заходів щодо запобігання та оперативної нейтралізації негативних наслідків оприлюднення неправдивої, викривленої або критичної інформації про діяльність Збройних Сил України;

Реалізація завдань у сфері надання консультативної допомоги передбачає надання в межах компетенції методичних рекомендацій для командирів (начальників) військових частин (установ) та підрозділів служби зв'язків з громадськістю, розроблення відповідних методичних посібників та стандартів з питань зв'язків з громадськістю;

У світлі реалізації завдань по плануванню та управлінню роботою відомства здійснюється контроль, координація та аналіз ефективності виконання планових заходів діяльності служби зв'язків з громадськістю; які доповнюються участю в розробці проектів законів, інших нормативно-правових актів, наказів і директив Міністерства оборони України, розробці проектів доктринальних документів, наказів і директив Головнокомандувача Збройних Сил України та Генерального штабу з питань, що належать до компетенції Управління зв'язків з громадськістю, а тож участю у плануванні та організації заходів територіальної оборони, в частині, що стосується організації інформування громадськості в рамках підготовки території держави до оборони. До компетенцій Управління належить участь у заходах щодо забезпечення функціонування внутрішнього контролю та управління ризиками, участь у заходах щодо підготовки та підтримання належного рівня готовності до функціонування в умовах особливого періоду, а також реалізації завдань та розвитку спроможностей системи стратегічних комунікацій Збройних Сил України.

Відповідно Управління, реалізуючи статті Положення, узабезпечує документування своєї управлінської діяльності, збереження службових документів, в тому числі електронних, що утворюються в процесі діяльності Управління зв'язків з громадськістю, своєчасне передавання їх на державне

зберігання до Галузевого державного архіву Міністерства оборони України відповідно до вимог чинного законодавства та нормативно-правових актів Міністерства оборони України та Головнокомандувача Збройних Сил України.

Згідно з Положенням, вирішуючи кадрові завдання, Управління зв'язків з громадськістю бере безпосередню участь у розробленні та погодженні штатів та табелів до штатів підрозділів служби зв'язків з громадськістю, визначенні потреби в особовому складі, у визначенні вимог та пріоритетів щодо технічного оснащення служби зв'язків з громадськістю, замовленні науково-дослідних робіт за напрямом зв'язків з громадськістю; в межах компетенції бере участь у замовленні підготовки, допідготовки та перепідготовки фахівців за напрямом зв'язків з громадськістю. Крім того, воно, бере участь, у наданні пропозицій до плану розподілу випускників вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти на посади до підрозділів служби зв'язків з громадськістю, проходження служби за призовом офіцерів запасу, створенні резерву військовослужбовців служби зв'язків з громадськістю;

Важливе місце в Положенні приділяється роботі Управління в особливий період, зокрема: контролю переведення служби зв'язків з громадськістю на функціонування; участі в організації інформаційного супроводу проведення заходів воєнного стану та ведення бойових дій; участі у заходах щодо регулювання: роботи підприємств телекомунікацій, поліграфічних підприємств, видавництв, телерадіоорганізацій, телерадіоцентрів, засобів масової інформації; використання місцевих радіостанцій, телевізійних центрів та друкарень для військових потреб і проведення роз'яснювальної роботи; розробці пропозицій щодо залучення структур зв'язків з громадськістю інших складових сил оборони, військових та військово-цивільних адміністрацій до здійснення заходів правового режиму воєнного стану.

Як зазначалося вище, окрім завдань Положення визначає широкий спектр прав Управління зв'язків з громадськістю, які покликані забезпечити здійснення визначених повноважень та виконання завдань. До них належать наступні права:

ініціювати залучення спеціалістів установ та організацій (за погодженням з їх керівниками), вчених, представників інститутів громадського суспільства (за їх згодою), брати участь в нарадах, комісіях та робочих групах для розгляду питань, що належать до компетенції Управління зв'язків з громадськістю;

в установленому порядку залучати фахівців структурних підрозділів Апарату Міністерства оборони України, Апарату Головнокомандувача Збройних Сил України, Генерального штабу, органів військового управління Збройних Сил України, представників органів зв'язків з громадськістю інших складових сил оборони, експертів інших державних та недержавних установ і організацій до виконання окремих завдань та участі у вивченні окремих питань;

одержувати необхідну інформацію, документи і матеріали від структурних підрозділів Міністерства оборони України, Апарату Головнокомандувача Збройних Сил України, Генерального штабу та органів військового управління Збройних Сил України;

ініціювати здійснення перевірки підрозділів служби зв'язків з громадськістю органів військового управління та військових частин з питань, що належать до компетенції Управління зв'язків з громадськістю;

забезпечувати через осіб, уповноважених діяти від його імені, самопредставництво Управління зв'язків з громадськістю в судах;

використовувати інформаційні електронні бази даних в системі Міністерства оборони України, державні та урядові системи зв'язку та інформатизації.

Виступаючи структурною складовою Збройних Сил України, Управління зв'язків з громадськістю наділене власною гербовою печаткою

із зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням, а також печатками та штампами, які необхідні для своєї забезпечення діяльності.

Аналіз «Положення про Управління зв'язків з громадськістю Збройних Сил України» показав широкий спектр завдань Управління, реалізація яких тісно пов'язана з успішним задіянням спеціального вебпорталу ЗСУ, а також, додамо, вебпорталу Міністерства Оборони України.

2.2. Відкриті інформаційні ресурси взаємодії Міністерства оборони України та ЗСУ з громадськістю.

Перш ніж перейти до аналізу інформаційних ресурсів взаємодії Міністерства оборони України з громад кістю спробуємо розібратися з наступними питаннями: що собою представляють собою комунікація й інформаційні ресурси, які існують їх види та особливості? В основі діяльності Управління зв'язків з громадськістю Збройних Сил України лежить налагодження двосторонньої комунікації з українським суспільством, як запоруки взаєморозуміння і підтримки збоку суспільства ЗСУ. Власне комунікація (лат. *communico* — роблю загальним, зв'язую, спілкуюся) є передачею інформації від однієї свідомості до іншого. Комунікація передбачає спілкування, обмін ідеями, думками, інформацією найрізноманітнішого змісту. Обов'язковою умовою реалізації комунікації виступає наявність якого-небудь її носі. У цій якості можуть виступати матеріальні об'єкти, логічні конструкції, мова, знакові системи, ментальні форми і інші прояви. За умови, що суб'єкти комунікації не вступають в прямий контакт, вона реалізується за допомогою тексту або іншого носія інформації. При цьому головною рисою комунікації виступає можливість для її суб'єкта зрозуміти інформацію, яку він отримує. Умовою цього є єдність мови тих, що комунікують, єдність ментальностей, єдність або схожість рівнів соціального розвитку. З розвитком суспільства

Ускладнилися й стали більш розмаїтими форми комунікації, що на початку ХХ ст. викликало появу терміну «соціальна комунікація», а після другої світової війни виникли філософські концепції розвитку суспільства, що розглядають соціальну комунікацію як джерело і основу громадського розвитку. Необхідною умовою запобігання й усунення комунікаційних порушень, а також з метою вироблення «загального погляду на речі», розглядається діалог між суб'єктами комунікації, який може включати елементи вербального коментування сенсу.

В сучасну епоху – епоху науково-технічного прогресу особливе місце відводиться в комунікаційних процесах займають інформаційним ресурсам, які виступають передумовою та умовою формування глобального інформаційного простру, а разом з ним і глобального інформаційного суспільства. Більше того, в сучасному світі володіння інформаційними ресурсами сприймається багатозначно як: суспільна, ідеологічна та економічна категорії. Відповідно актуальним стає вислів: «Хто володіє інформацією, той володіє світом». Стає зрозумілим, що у суспільстві інформаційні ресурси визначають економічну, політичну, військову міць їх власника. При цьому їх роль постійно зростає; свідченням чого є їх перетворення на товар, сукупна вартість якого на ринку можна порівняти з вартістю традиційних ресурсів.

Отже, що собою представляють інформаційні ресурси? В загальних рисах вони поділяються на класи (первинні і вторинні), за видом виникнення (недокументовані й документовані), за рівнями (державні (національні), підприємств, персональні), за видами і способом збереження документів (текстові, графічні, фото-, аудіо-, відео документи, електронні документи), за категорією доступу (відкритими - загальнодоступні; закритими - з обмеженим доступом). Крім того, інформація залежно від порядку її надання чи розповсюдження поділяється на інформацію, що вільно

розповсюджується та інформацію, що надається за згодою осіб, які беруть участь у відповідних відносинах; інформацію, яка відповідно до нормативно-правових актів підлягає наданню чи розповсюдженню; інформацію, поширення якої обмежується чи забороняється законом.

Ще одним видом класифікації є їх поділ за характером змісту: тематичні; наукові; новинні; довідкові дані; вторинну інформацію; рекламу. Водночас за ознакою тематичної приналежності інформаційні ресурси можуть бути поділені на наукові ресурси; соціальні; екологічні; фінансово-економічні; нормативно-правові ресурси; статистичні ресурси; навчальні ресурси тощо.

Врешті за ознакою комерціалізації інформаційні ресурси можна поділити на: некомерційні ресурси (відкриті державні та галузеві публічні бібліотеки, фонди, сховища, музеї, передачі загальнодоступними каналами ефірного або кабельного телебачення і радіо, безкоштовна освіта тощо); комерційні ресурси (конкретний інформаційний продукт, що має певну вартість і продається за ринковою ціною, або платний доступ до бібліотек, фондів, сховищ, музеїв, до системи платного телебачення, в інформаційні системи, в тому числі в Інтернеті тощо). При цьому варто пам'ятати, що перетворення знань на інформаційний ресурс залежить від можливостей їх обробки (кодування), розподілу та передачі. Комунікаційна система суспільства виступає найважливішим чинником використання інформаційного ресурсу (можливо ситуація, коли за надлишку знань суспільство відчуватиме дефіцит інформаційних ресурсів).

В нашому випадку відкритими ресурсами для взаємодії Міноборони з громадськістю є онлайн ресурси, а саме сайти або вебпортали Міністерства оборони та Збройних сил України, а також складові їх структурних підрозділів з доменом mil.gov.ua.

Що ж собою представляють веб сайт та веб- портал?. За загальноновизнаним визначенням сайт — є нічим іншим як однією чи кількома сторінками в інтернеті. При цьому сторінки одного сайту об'єднує

доменне ім'я, спільна тема та дизайн. Сторінка з результатами пошуку в Гугл, сторінка з відео на Ютуб, сторінка у Фейсбук — усе це частини однойменних сайтів. В свою чергу, веб-портал найчастіше представляє собою один спеціально розроблений вебсайт, який відображає інформацію з різних джерел в єдиному порядку. А сам веб портал може бути присвячений як одній темі, так і дуже багатьом, ділячись на різні розділи й рівні.

Як бачимо сайт та вебпортал у певній мірі функціонально збігаються, хіба що останній відразу передбачає вміщення в ньому складної ієрархічно та тематично розмаїтої інформації.

В цьому сенсі доречно називати інтернет ресурси МО України та ЗСУ вебпорталам, але й використання стосовно них терміну сайт є також правомірним.

Отже яке місце означені вебпортали займають в загальній класифікації інформаційних ресурсів.

Перш за все у поділі на класи вони можуть бути віднесені до вторинних ресурсів, оскільки вміщують сторінках на своїх розділі інформацію, яка була створена апаратом МО України та ЗСУ, а також документи, що виникли в результаті реакції суспільної думки на означену інформацію та дії вказаних державних структур. Водночас вони належать до документованих ресурсів, оскільки вміщують різноманітні за видами документи, які зберігаються та представляються в електронному вигляді. За рівнем приналежності означені веб-портали належать до державних інформаційних ресурсів, оскільки, — вони оплачуються за рахунок коштів державного бюджету і створені з метою надання оперативного доступу до цілісної, актуальної, достовірної та несутеречливої інформації про основні об'єкти, форми, способи та результати діяльності МО України та ЗСУ. Власне, створення цих інформаційних ресурсів дозволяє усунути дублювання, упорядкувати та регламентувати процедури збирання, зберігання та актуалізації відповідної інформації стосовно діяльності обох державних структур, а також здійснювати громадський контроль доступу до них та їх використання.

Відповідно за допомогою даних інтернет-ресурсів, в першу чергу, здійснюється інформування громадян щодо поточних новин, структури, діяльності, державних закупівель тощо в межах як МЛ України так і ЗСУ.

Офіційний веб сайт Міністерства оборони України (<https://www.mil.gov.ua/konsultaczii-z-gromadskisty/>) включає 8 розділів (міністерство, діяльність, доступ до публічної інформації, запобігання корупції, військовослужбовцям, громадянам, мультимедіа, контакти) [43].

В контексті розгляду предмету даного дослідження показовим є розділ – Громадянам, який включає функцію гарячої лінії, прийом громадян керівним складом, звернення громадян, а також звіти. При цьому, на головній сторінці офіційному веб-сайті Міноборони виділена окрема рубрика «Консультації з громадськістю», забезпечує взаємодію з тією ж громадськістю. Ця рубрика, в свою чергу, включає чотири розділи та три доповнення у вигляді посилань на документи та урядовий веб сайт «Громадське суспільство і влада». На жаль не всі посилання на розділи і виявилися актуальними або доступними.

Розділ «Електронні консультації з громадськістю» – на даний час за даним посиланням розміщена інформація за 2020 рік, яка втратила свою актуальність на 2021 р.

Розділ «Громадське обговорення проектів законодавчих та нормативно-правових актів» – публікуються звіти про обговорення проектів наказів.

Розташовані на сайті орієнтовні плани проведення консультацій – розміщені щорічні графіки консультацій у файлах формату PDF, які доступні для завантаження з мережі.

Крім того, на сайті розміщені оголошення та повідомлення громадської ради при МОУ, які мають включати нові оголошення, але остання інформація має дату публікації 20 березня 2019 року. Інформація не оновлюється та не є актуальною.

Приділяється увага на сайті й регуляторній політиці, де розглядаються питання кодифікації та логістики. Зокрема розміщене посилання на

Постанову КМУ №996 від 3 листопада 2010 року “Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики” – документ є чинним.

Нажаль виявилось, що посилання на Урядовий веб-сайт «Громадське суспільство і влада» <http://civic.kmu.gov.ua/> на сьогодні є неактивним.

Реалізую чи прагнення до двостороннього зв'язку з громадськістю Міністерство оборони України розглядає звернення громадян. Відповідно до ст. 5 Закону України “Про звернення громадян” [18] звернення адресуються органам державної влади і органам місцевого самоврядування, підприємствам, установам, організаціям незалежно від форми власності, об'єднанням громадян або посадовим особам, до повноважень яких належить вирішення порушених у зверненнях питань.

Звернення може бути подано окремою особою (індивідуальне) або групою осіб (колективне).

Усне звернення викладається громадянином на особистому прийомі або за допомогою засобів телефонного зв'язку через визначені контактні центри, телефонні «гарячі лінії» та записується (реєструється) посадовою особою.

Письмове звернення надсилається поштою або передається громадянином до відповідного органу, установи особисто чи через уповноважену ним особу, повноваження якої оформлені відповідно до законодавства. Письмове звернення також може бути надіслане з використанням мережі Інтернет, засобів електронного зв'язку (електронне звернення).

У зверненні має бути зазначено прізвище, ім'я, по батькові, місце проживання громадянина (поштовий індекс, область, район, населений пункт, вулиця, будинок, корпус, квартира), викладено суть порушеного питання, зауваження, пропозиції, заяви чи скарги, прохання чи вимоги.

Письмове звернення повинно бути підписано заявником (заявниками) із зазначенням дати. В електронному зверненні також має бути зазначено

електронну поштову адресу, на яку заявнику може бути надіслано відповідь, або відомості про інші засоби зв'язку з ним. Застосування електронного цифрового підпису при надсиланні електронного звернення не вимагається.

Звернення, оформлене без дотримання зазначених вимог, повертається заявнику з відповідними роз'ясненнями не пізніше як через десять днів від дня його надходження, крім випадків, передбачених частиною першою статті 7 цього Закону [18].

Відповідь на звернення може надаватися електронною поштою, у разі наявності у зверненні відповідного прохання та електронної адреси. Відповіді на звернення не надсилаються на поштові скриньки розміщені на інформаційному ресурсі в доменній зоні .RU.

Також зазначається, що відповідно до статті 26 Закону України “Про звернення громадян” подання громадянином звернення, яке містить наклеп і образи, дискредитацію органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та їхніх посадових осіб, керівників та інших посадових осіб підприємств, установ і організацій незалежно від форм власності, заклики до розпалювання національної, расової, релігійної ворожнечі та інших дій, тягне за собою відповідальність, передбачену чинним законодавством.

Контактні телефони

Відділ по роботі з громадянами та доступу до публічної інформації
Міністерства оборони України

адреса для направлення

листів громадянами:

адреса : 03168, м. Київ, Повітрофлотський проспект, 6

Телефон: (044) 253-47-73 — розгляд звернень,
що надійшли поштою або подані особисто

Телефон: (044) 253-11-56 — розгляд електронних звернень

e-mail: zvernemou@mil.gov.ua

e-mail: vzg@mil.gov.ua — Відділ звернень громадян
Адміністративне управління ГШ ЗС України

ФОРМА ТА ПОРЯДОК ПОДАННЯ ЗАПИТУ НА ПУБЛІЧНУ ІНФОРМАЦІЮ.

Запит на інформацію може бути поданий:

фізичною, юридичною особою, об'єднаннями громадян без статусу юридичної особи на поштову адресу: 03168, Київ, Повітрофлотський проспект, 6, через відділ по роботі з громадянами та доступу до публічної інформації Департаменту інформаційно-організаційної роботи та контролю Міністерства оборони України за адресою: м. Київ, вул. Грушевського, 30/1, (Центральний будинок офіцерів), 2-й поверх, к. 349

на електронну адресу e-mail: zaputemou@mil.gov.ua

телефон (044) 280-50-59

факс (044) 280-50-59

У разі, коли з поважних причин (інвалідність, обмежені фізичні можливості, тощо) особа не може подати письмовий запит, його має оформити відповідальна особа відділу по роботі з громадянами та доступу до публічної інформації Департаменту інформаційно-організаційної роботи та контролю Міністерства оборони України, зазначивши в запиті своє прізвище, ім'я по батькові, контактний телефон та надати копію запиту особі, яка його подала.

Запити на публічну інформацію, розпорядником якої є Міністерство оборони України (далі — МО України)

приймаються в робочі дні з **9.00** до **18.00**.
Напередодні святкових, неробочих і вихідних днів з **9.00** до **16.45**.

Основні положення. На виконання Закону України «Про доступ до публічної інформації» [7] та Указу Президента України від 05.11 № 547 «Питання забезпечення органами виконавчої влади доступу до публічної інформації» Кабінетом Міністрів України прийнято постанову від 25.05.11 № 583 «Питання виконання Закону України «Про доступ до публічної інформації» в Секретаріаті Кабінету Міністрів України, центральних та місцевих органах виконавчої влади», якою затверджено примірну форму запиту на інформацію і примірний порядок складення та подання запитів на інформацію.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 13 липня 2011 р. N 740 «Про затвердження граничних норм витрат на копіювання або друк документів, що надаються за запитом на інформацію» в МО України затверджено граничні норми витрат на копіювання або друк документів та форму рахунку.

Форма запиту на інформацію та порядок її подання

В МО України встановлено форму запиту на інформацію та порядок її подання. Запит від особи на отримання інформації складається у довільній формі. При цьому обов'язково зазначається:

1. ім'я та прізвище запитувача, поштова адреса або адреса електронної пошти, а також номер телефону;
2. опис інформації, яку запитувач хотів би отримати (вид, назва, реквізити чи зміст документа, щодо якого зроблено запит)
3. підпис і дата.

Терміни опрацювання запитів на інформацію. Згідно із статтею 20 Закону України «Про доступ до публічної інформації» відповідь на інформаційний запит має бути надано не пізніше п'яти робочих днів з дня отримання запиту. У разі, якщо запит стосується надання великого обсягу інформації або потребує пошуку інформації серед значної кількості даних,

строк розгляду запиту може бути продовжено до 20 робочих днів з обґрунтуванням такого продовження.

Порядок оскарження рішень розпорядника інформації або його бездіяльності. Відповідно до статті 23 Закону України «Про доступ до публічної інформації», рішення, дії чи бездіяльність розпорядників інформації можуть бути оскаржені до керівника розпорядника, вищого органу або суду.

Оскарження рішень, дій чи бездіяльності розпорядників інформації до суду здійснюється відповідно до Кодексу адміністративного судочинства України.

2.3. Нормативно-правові акти, якими користується МОУ щодо зв'язків з громадськістю.

Кожен фахівець в питаннях зв'язків з громадськістю, в тому числі працівники Управління, мають знати загальні принципи і спеціальні сфери, які стосуються його діяльності. Для цього він не обов'язково має бути юристом, але певні знання законодавства йому варто знати з трьох причин: 1) практика зв'язків з громадськістю здійснюється відповідно до її власного юридичного контексту; 2) останній поєднує в собі обидві сфери закону: законодавчі акти, які мають широке загальне застосування та законодавчі акти, які мають спеціальне значення для роботи у сфері зв'язків з громадськістю; 3) логічний аналіз проблем і ситуацій, яким послуговуються юристи, може виявитися дуже корисним для практиків зі зв'язків з громадськістю, оскільки творча складова, що закладена у відповідні програми, буде достатньо переконливою щодо ступеня точності думки і ясності викладу, з якими вона подається. Тому нормативно-правове забезпечення відомства чи організації повинне бути орієнтовне на діяльність по зв'язкам із громадськістю в соціальних службах і містити у собі: 1. Будь-які дії, спрямовані на поліпшення контактів між людьми або службами: 2. Все, що може приблизно поліпшити взаєморозуміння між соціальними

службами й тими, з ким вони вступають у контакт як всередині, так і за їх межами; 3. Заходи, спрямовані на виявлення й ліквідацію слухів або інших джерел нерозуміння; 4. Заходи, спрямовані на розширення сфери впливу служби. При цьому повинні використовуватися засоби, адекватні поставленій меті та які не суперечать соціальній етиці. 5. Рекомендації зі створення сприятливого клімату, зміцнення суспільної значимості соціальних служб [26]. Відповідно, в нормативно правовому забезпеченні Управління зв'язків з громадськістю Збройних сил України можна виділити наступні дві групи документів: 1) законодавчі; 2) організаційно – розпорядчі.

При цьому, варто відзначити, що документ є основним носієм інформації необхідний для стабільної діяльності відомства. Саме на їх основі приймаються рішення управлінського та організаційного характеру. Водночас документи мають правове значення- вони виступають засобами засвідчення та доведення конкретних фактів та явищ [31, 32; 45; 46].

Першу групу - закони України представляють 16 законів :

1. Конституція України
2. Про пресу та інші засоби масової інформації.
3. Про інформацію.
4. Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні.
5. Про телебачення і радіомовлення.
6. Про авторське право і суміжні права.
7. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах.
8. Про інформаційні агентства.
9. Про видавничу справу.
10. Про звернення громадян.
11. Про Концепцію Національної програми інформатизації.
12. Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних.
13. Про захист суспільної моралі.
14. Про доступ до публічної інформації

15. Про суспільне телебачення і радіомовлення

16. Про забезпечення функціонування української мови, як державної [5-24].

Усі ці закони, включно з Конституцією України законодавчо регламентують характер, правила, обіг інформації, її вплив на формування морально етичних цінностей.

Друга групу представляють управлінські документи, точніше, їх організаційно-розпорядча складова. В управлінській діяльності вони виступають нелише як носії і джерела інформації, а й як предмет і результат праці [46. С. 103]. Загалом організаційно-розпорядча документація включає документацію з організації систем та процесів управління, управління кадрами та оцінки трудової діяльності. До цього виду документації належать організаційні (статут, положення, правила та інструкції), розпорядчі (накази, рішення, розпорядження, вказівки, ухвали) і довідково-інформаційні документи (заяви, доповідні та пояснювальні записки, графіки відпусток) [45; 46] .

На сайті МОУ організаційно-розпорядчі документи представлені указами Президента (2), положеннями (3) та наказами по Міністерству оборони й Збройним силам України (6).

Укази Президента України направлені на забезпечення умов для більш широкої участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики, а також на проведенні заходів щодо забезпечення реалізації та гарантування конституційного права на звернення до органів державної влади та органів місцевого самоврядування [54-55].

Три положення носять організаційний характер і покликані організувати діяльність Управління по зв'язкам з громадськістю ЗС України, забезпечити громадську складову і контроль у сфері діяльності МО України через створення громадської ради при Міністерстві оборони України, а організувати державну експертизу в сфері технічного захисту інформації [48, 49].

Накази Міністерства оборони УКРАЇНИ головнокомандувача ЗС УКРАЇНИ мають дві складові: перша – затвердження інструкцій про регулювання допуску журналістів, працівників засобів масової інформації на об'єкти Міністерства оборони України та Збройних Сил України, а також забезпечення доступу до публічної інформації в Міністерстві оборони України та Збройних Силах України від 13.06.2017 № 319; друга – регламентує порядок допуску журналістів, працівників засобів масової інформації на об'єкти Міністерства оборони України та Збройних Сил України, організацію висвітлення діяльності Збройних Сил України в тому числі в мережі Інтернет у системі Міністерства оборони України. Про це свідчить наведений нижче перелік наказів:

1. Про затвердження Інструкції про порядок допуску журналістів, працівників засобів масової інформації на об'єкти Міністерства оборони України та Збройних Сил України від 14.06.2012 № 399

2. Про організацію висвітлення діяльності Збройних Сил України від 17.04.2015 № 174.

3. Про затвердження порядку використання мережі Інтернет у системі Міністерства оборони України від 28.12.2016 №727 6.

4. Про затвердження Інструкції із забезпечення доступу до публічної інформації в Міністерстві оборони України та Збройних Силах України від 13.06.2017 № 319

5. Про організацію роботи щодо оприлюднення публічної інформації у формі відкритих даних розпорядником якої є Міністерство оборони України від 16.07.2019 №384

НАКАЗ ГОЛОВНОКОМАНДУВАЧА ЗС УКРАЇНИ

1. Про затвердження Положення про Управління зв'язків з громадськістю Збройних Сил України від 03.06.2020 №44

З даного переліку стає очевидною є відкритість Держави в особі Міністерства оборони України всіляко сприяти укріпленню зв'язків з громадськістю. Оборонне відомство в межах своєї компетенції зацікавлене в

належному інформуванні суспільства про стан та діяльність Збройних Сил України, ситуацію в районі проведення Операції Об'єднаних сил, напрямів розвитку Збройних Сил України, в першу чергу щодо перспектив та можливостей цифрової трансформації, впровадження інноваційних технологій у сфері оборони. Міноборони будує відкриту комунікацію з суспільством та відстежує публічні дискусії щодо військової тематики, бере у них участь та готує відповіді.

2.4. Проведення моніторингів на суспільно-політичну тематику на сайтах Міністерства оборони України.

Після втрати чинності 08 липня 2018 року Закону України “Про демократичний цивільний контроль над Воєнною організацією та правоохоронними органами держави” [9] гостро постало питання, насамперед серед правозахисних організацій, щодо недопущення протиправної діяльності в апараті Міноборони та Збройних силах України. З метою недопущення цього Міністром оборони України Андрієм ТАРАНОМ 19 листопада 2020 року затверджено Положення “Про громадську раду при Міністерстві оборони України” [48] (Далі – Положення).

Громадська рада при Міністерстві оборони України є тимчасовим консультативно-дорадчим органом, утвореним для сприяння прозорості діяльності Міноборони та для сприяння участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики у військовій сфері.

Основними завданнями Громадської ради є:

сприяння реалізації громадянами конституційного права на участь в управлінні державними справами;

сприяння врахуванню Міноборони громадської думки під час формування та реалізації державної політики у військовій сфері;

залучення представників заінтересованих сторін до проведення консультацій з громадськістю та моніторингу результатів формування та реалізації державної політики у військовій сфері;

проведення відповідно до законодавства громадського моніторингу діяльності Міноборони;

здійснення підготовки експертних пропозицій, висновків, аналітичних матеріалів з питань формування та реалізації державної політики у військовій сфері.

Громадська рада відповідно до покладених на неї завдань:

готує та подає Міноборони пропозиції до орієнтовного плану проведення консультацій з громадськістю;

розробляє пропозиції щодо організації консультацій з громадськістю, у тому числі щодо залучення представників заінтересованих сторін;

готує та подає Міноборони обов'язкові для розгляду пропозиції, висновки, аналітичні матеріали щодо вирішення питань з формування і реалізації державної політики у військовій сфері, підготовки проектів нормативно-правових актів, удосконалення роботи Міноборони;

здійснює громадський моніторинг за врахуванням Міноборони пропозицій та зауважень громадськості, забезпеченням ним прозорості та відкритості своєї діяльності, а також дотриманням нормативно-правових актів, спрямованих на запобігання та протидію корупції;

збирає, узагальнює та подає Міноборони пропозиції громадськості щодо вирішення питань, які мають важливе суспільне значення;

інформує громадськість про свою діяльність, прийняті рішення та стан їх виконання, подає в обов'язковому порядку відповідні відомості Міноборони для оприлюднення на його офіційному веб-сайті та будь-яким іншим способом;

співпрацює з громадськими радами при міністерствах, інших центральних і місцевих органах виконавчої влади, громадськими об'єднаннями, засобами масової інформації, залучаються до заходів міжнародного співробітництва;

розробляє та оприлюднює щорічний звіт про свою діяльність.

Пропозиції Громадської ради розглядаються Міноборони в установленому порядку. Розгляд пропозицій щодо проектів нормативно-правових актів відображається у звіті за результатами проведення консультацій з громадськістю.

Громадська рада має право:

рішенням загальних зборів утворювати постійні та тимчасові робочі органи (правління, секретаріат, комітети, комісії, експертні групи тощо), діяльність яких здійснюється відповідно до регламенту;

залучати до своєї роботи працівників центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, представників підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності (за згодою їх керівників), а також окремих фахівців (за їх згодою);

організовувати і проводити семінари, конференції, засідання за круглим столом та інші публічні заходи;

отримувати в установленому порядку від Міноборони, органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування інформацію, необхідну для забезпечення діяльності громадської ради;

проводити відповідно до законодавства громадську експертизу окремих питань діяльності Міноборони громадську антикорупційну експертизу нормативно-правових актів та проектів нормативно-правових актів;

по узгодженню з керівним складом Міноборони делегувати членів Громадської ради (на громадських засадах) до участі в роботі комісій, робочих та експертних груп Міноборони, органів військового управління (військових частин, установ та організацій Збройних Сил України);

надавати пропозиції Міноборони з клопотанням про заохочення відзнаками представників Громадської ради та окремих громадських організацій за сприяння в діяльності Міноборони та Збройних Сил України.

Члени Громадської ради по узгодженню з Міноборони можуть мати посвідчення встановленого зразка.

Члени громадської ради мають право доступу в установленому порядку до приміщень, в яких розміщене Міноборони.

2.5. Види комунікації з громадянами

Анексія Криму, агресія Російської Федерації на Сході, ведення проти України гібридної війни формують довгострокові виклики для Української держави.

З розвитком сучасних інформаційних технологій, зростанням ролі інтернет-видань та соціальних мереж, інформаційна складова стає повноцінною зброєю.

Ведення ворогом пропаганди та поширення неправдивої інформації через засоби масової інформації та соціальні мережі набувають все більшого впливу на думку громадськості, противник все частіше робить ставку саме на порушення комунікації як внутрішньої, так і зовнішньої, що може мати не менш руйнівні наслідки, ніж військова агресія.

Моніторинг та аналіз інформаційного простору допомагають своєчасно виявити, розпізнати, охарактеризувати, класифікувати виникаючі загрози та попередити їх негативний вплив.

Узгоджене та своєчасне застосування стратегічних комунікацій має вирішальне значення у протистоянні загрозам в інформаційному просторі, стає джерелом активного розповсюдження інформації у засобах масової інформації та реагування на поширення неправдивої інформації.

Нові виклики національній безпеці обумовлюють нагальну необхідність пошуку інструментарію, за допомогою якого стане можливою організація узгодженої взаємодії Міноборони з громадськістю [10].

Дієвим, адекватним та комплексним інструментарієм такої взаємодії виступає система стратегічних комунікацій, яка дає можливість, залишаючись у межах демократичних практик і принципів, організувати ефективну відсіч деструктивним інформаційним кампаніям, які веде агресор.

Найбільшого значення стратегічні комунікації набувають саме у контексті забезпечення національної безпеки, формування національної ідеї та об'єднання навколо неї громадян України.

Основними видами комунікації з громадянами у Міноборони є:

зв'язки з громадськістю – складова стратегічних комунікацій, сутність якої полягає у становленні взаємовигідних гармонійних відносин між організацією (державою, військовим формуванням тощо) і громадськістю всередині країни, від якої залежить успіх функціонування цієї організації;

публічна дипломатія – це комунікація уряду країни з іноземною аудиторією, що має на меті донесення ідей та ідеалів, особливостей інституцій та культури, а також національних цілей та поточної політики країни, яка здійснює публічну дипломатію.

Відповідно в умовах, коли проти України ведеться гібридна війна з боку Російської Федерації, питання зв'язків з громадськістю в оборонній сфері є дуже важливим, в першу чергу для недопущення проведення ворогом проти населення інформаційно-психологічних спеціальних операцій. Це допомагає народу повірити у боєздатність Збройних Сил України та підвищити престижність проходження військової служби за контрактом на посадах рядового, сержантського (старшинського) складу та на офіцерських посадах.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2. Таким чином, в результаті аналізу діяльність Управління у сфері зв'язків з громадськістю Збройних Сил України як організатора та керівника служб зайнятих у сфері зв'язків з громадськістю, а також аналізу відкритих вебпорталів МО України та організаційно нормативні документи, показав широкий спектр завдань Управління, реалізація яких тісно пов'язана з успішним використанням означених вебпорталів.

На них особлива увага приділяється формуванню і налагодженню двосторонніх зв'язків з громадськістю з метою формувати позитивний імідж ЗСУ у суспільному сприйнятті. Зазначений розділ, винесено на головну

сторінку сайту. На його стрінках організується розміщення оголошення оголошень та повідомлень Громадської ради при МОУ, приділяється увага на сайті й регуляторній політиці, де розглядаються питання кодифікації та логістики, розглядаються звернення громадян.

Водночас на сайті розміщені основні нормативні та регулятивні документи, якими керуються у своїй діяльності МОУ та ЗСУ. Останні представлені двома групами: 1) законодавчі (закони) ; 2) організаційно – розпорядчі (укази, накази, положення та інструкції).

Створення Громадської ради при Міністерстві оборони України, яка є тимчасовим консультативно-дорадчим органом, демонструє прагнення МОУ показу прозорості своєї діяльності, сприяння участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики у військовій сфері. Останньому сприяють такі види комунікації як зв'язки з громадськістю і публічна дипломатія, які мають відображення на відкритих електронних ресурсах.

РОЗДІЛ 3.

ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ВІДКРИТИХ РЕСУРСІВ У СФЕРІ ЗВ'ЯЗКІВ З ГРОМАДСЬКІСТЮ В МІНІСТЕРСТВІ ОБОРОНИ УКРАЇНИ.

3.1. Програмне забезпечення відкритих ресурсів та проблеми захисту інформації на відкритих ресурсах.

Відкриті ресурси Міністерства оборони України представлені у вигляді веб-сайтів за протоколом HTTP з HTML-кодом та веб-адресою з доменом .GOV.UA та MIL.GOV.UA, офіційних сторінок структурних підрозділів та посадових осіб у соціальній мережі Фейсбук. На даних ресурсах публікується загальнодоступна інформація.

Забезпечення безпеки та захисту інформації відкритих онлайн джерел здійснюється відповідно до Наказу Департаменту спеціальних телекомунікаційних систем та захисту інформації Служби безпеки України від “ 02 “ квітня 2003 р. № 33 із змінами згідно наказу Адміністрації Держспецзв'язку від 28.12.2012 № 806 [11].

Міноборони, під час створення WEB-сторінок та визначення операторів, вузли яких будуть використовуватися для підключення до мережі Інтернет, керується законами України, іншими нормативно-правовими актами, що встановлюють вимоги з технічного захисту інформації. WEB-сторінки розміщені на власному сервері.

Функціонування WEB-сторінок забезпечується автоматизованою системою, за допомогою якої здійснюється актуалізація розміщених на WEB-сторінках інформаційних ресурсів та керування доступом до них. Для забезпечення захисту інформації WEB-сторінки в цій автоматизованій системі створюється комплексна система захисту інформації, що є сукупністю організаційних і інженерно-технічних заходів, а також програмно-апаратних засобів, які забезпечують захист інформації.

Комплексна система захисту інформації підлягає державній експертизі у порядку, передбаченому Положенням про державну експертизу в сфері технічного захисту інформації [49].

Захист інформації на всіх етапах створення та експлуатації WEBсторінки здійснюється відповідно до розробленого установою плану захисту інформації, який затверджується Наказом Міністра оборони, а у випадку використання сервера оператора – погоджується з власником сервера.

Організація робіт із захисту інформації та забезпечення контролю за станом її захищеності на WEB-сторінці в установі здійснюється відповідальним підрозділом або відповідальною особою.

У випадку користування послугами оператора щодо розміщення, експлуатації та адміністрування WEB-сторінки власник інформації укладає з оператором договір (угоду), яким визначаються права і обов'язки сторін, умови підключення, розміщення інформації та забезпечення доступу до неї, інші питання, що вимагають урегулювання між власником інформації WEBсторінки та оператором, виходячи з вимог законодавства у сфері захисту інформації.

Політика безпеки інформації в автоматизованій системі поширюється на об'єкти комп'ютерної системи, які безпосередньо чи опосередковано впливають на безпеку інформації. До таких об'єктів належать:

адміністратор безпеки та співробітники служби захисту інформації;

користувачі, яким надано повноваження забезпечувати управління автоматизованою системою;

користувачі, яким надано право доступу до загальнодоступної інформації;

інформаційні об'єкти, що містять загальнодоступну інформацію;

системне та функціональне програмне забезпечення, яке використовується в автоматизованій системі для оброблення інформації або для забезпечення функцій комплексу засобів захисту;

технологічна інформація комплексної системи захисту інформації (дані про мережеві адреси, імена, персональні ідентифікатори та паролі користувачів, їхні повноваження та права доступу до об'єктів, встановлені робочі параметри окремих механізмів або засобів захисту, інша інформація баз даних захисту, інформація журналів реєстрації дій користувачів тощо);

засоби адміністрування і управління обчислювальною системою автоматизованої системи та технологічна інформація, яка при цьому використовується;

обчислювальні ресурси автоматизованої системи (наприклад, дисковий простір, тривалість сеансу роботи користувача із засобами автоматизованої системи, час використання центрального процесора і т. ін.), безконтрольне використання або захоплення яких окремим користувачем може призвести до блокування роботи інших користувачів, компонентів системи або системи в цілому.

За власником WEB-сторінки залишається право реалізації, у разі необхідності, окремих послуг безпеки інформації зазначених профілів з більш високим рівнем, доповнення цих профілів іншими послугами, а також реалізація послуг безпеки з більш високим рівнем гарантій.

У випадках, коли в автоматизованій системі вимоги до політики реалізації якоїсь з послуг безпеки забезпечуються організаційними або іншими заходами захисту, які в повному обсязі відповідають встановленим нормативним документам технічного захисту інформації специфікаціям для певного рівня послуги безпеки, то рівень такої послуги, що входить до визначених згідно з вимогами захищеності, може бути знижений на відповідну величину.

Самотестування дозволяє комплексу засобів захисту перевірити і на підставі цього гарантувати правильність функціонування і цілісність певної множини функцій захисту WEB-сторінки.

Політика самотестування поширюється на адміністратора безпеки, компоненти системного та функціонального програмного забезпечення, які

здіянні для реалізації механізмів комплексу засобів захисту, засоби захисту інформації.

До складу комплексів засобів захисту повинна входити множина тестових процедур, яка враховує особливості функціонування компонентів конкретної WEB-сторінки і достатня для оцінки правильності виконання всіх критичних для безпеки публічної та технологічної інформації комплексної системи захисту функцій, а сам комплекс засобів захисту повинен бути здатним контролювати їх виконання. Комплекс засобів захисту повинен забезпечувати виконання тестів за запитом адміністратора безпеки.

У разі некоректного виконання якогось із тестів комплексу засобів захисту повинен перевести автоматизовану систему до стану, коли забороняється надання користувачам доступу до WEB-сторінки, або до стану, коли забороняється надання доступу до інформації з використанням функцій, для яких тест не було виконано.

Повернути автоматизовану систему до нормального функціонування може тільки адміністратор безпеки після відновлення працездатності комплексу засобів захисту і повторного виконання повного набору тестів.

Комплекс засобів захисту повинен забезпечувати відповідність набору тестів (неможливість будь-якої модифікації) версії комплексу засобів захисту. Зміна тестів можлива лише у процесі інсталяції нової версії комплексу засобів захисту.

3.2. Директорат інформаційної політики у сфері оборони та стратегічних комунікацій Міністерства оборони України.

Директорат інформаційної політики у сфері оборони та стратегічних комунікацій сформований у вересні 2020 року та є правонаступником Департаменту стратегічних комунікацій Міністерства оборони України.

Директорат є самостійним структурним підрозділом апарату Міноборони [37], призначеним для:

участі у формуванні, координації та моніторингу реалізації державної інформаційної політики з питань національної безпеки у війсьній сфері, сферах оборони і військового будівництва у мирний час та особливий період;

забезпечення формування системи стратегічних комунікацій та визначення шляхів її становлення та розвитку в Міноборони, Збройних Силах та Держспецтрансслужбі як складової загальнодержавної системи стратегічних комунікацій;

координації діяльності суб'єктів стратегічних комунікацій Міноборони, Збройних Сил та Держспецтрансслужби.

Директорат підпорядковується Міністру оборони України через заступника Міністра оборони України, який спрямовує та координує його діяльність відповідно до розподілу повноважень. Основні завдання і функції Директорату визначені наказом Міністерства оборони України від 31 серпня 2020 року №309 “Про затвердження Положення про Директорат інформаційної політики у сфері оборони та стратегічних комунікацій Міністерства оборони України”.

У своїй діяльності Директорат керується Конституцією та законами України, актами Президента України, Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, іншими актами законодавства, наказами Міноборони, спільними наказами Міноборони та Головнокомандувача Збройних Сил України.

Основними завданнями Директорату є:

участь у формуванні державної інформаційної політики з питань національної безпеки у війсьній сфері, сферах оборони і військового будівництва у мирний час та особливий період шляхом запровадження ефективної системи стратегічних комунікацій у Міноборони, Збройних Силах України та Держспецтрансслужбі, координація та моніторинг її реалізації;

визначення засад державної інформаційної політики та стратегічних комунікацій з питань національної безпеки у війсьній сфері, сферах оборони і

військового будівництва у мирний час та особливий період, проведення аналізу та оцінки впливу її реалізації на досягнення цілей оборонної реформи;

координація, контроль та методичне керівництво в процесі реалізації завдань стратегічних комунікацій Міноборони, Збройних Сил та Держспецтрансслужби;

координація діяльності уповноважених структурних підрозділів Міноборони, Збройних Сил та Держспецтрансслужби щодо реалізації стратегічних комунікацій та взаємодії з відповідними структурними підрозділами інших органів державної влади за напрямом стратегічних комунікацій;

виконання завдань щодо інформаційно-аналітичної діяльності в інтересах національної безпеки і оборони, аналіз моніторингу інформаційного простору, виявлення потенційних та реальних інформаційних загроз національній безпеці у воєнній сфері, сферах оборони і військового будівництва щодо діяльності Міноборони, Збройних Сил та Держспецтрансслужби;

оцінювання результатів реалізації державної інформаційної політики в Міноборони, Збройних Силах та Держспецтрансслужбі за показниками досягнення визначених цілей, підготовки пропозицій щодо її продовження, перегляду або коригування;

організація донесення достовірної інформації до особового складу Збройних Сил, ДССТ та громадськості, зокрема через військові засоби масової інформації про діяльність Міноборони, Збройних Сил та Держспецтрансслужби;

здійснення в межах повноважень міжнародного співробітництва за напрямом стратегічних комунікацій з відповідними органами іноземних держав і міжнародними організаціями;

організація взаємодії з українськими та іноземними засобами масової інформації з питань висвітлення ситуації в зоні ООС.

Директорат відповідно до наданих повноважень:

готує пропозиції керівнику Міноборони щодо формування пріоритетів, цілей та першочергових проектів державної інформаційної політики з питань національної безпеки у війсьній сфері, сферах оборони і військового будівництва у мирний час та особливий період та стратегічних комунікацій;

розробляє концепції, стратегії, методичні рекомендації, настанови, інструкції, плани роботи та інші документи, спрямовані на розвиток стратегічних комунікацій Міноборони, Збройних Сил та Держспецтрансслужби;

бере участь у підготовці особового складу Міноборони, Збройних Сил та Держспецтрансслужби стосовно питань стратегічних комунікацій;

розробляє проекти законодавчих та інших нормативно-правових актів щодо засад стратегічних комунікацій та державної інформаційної політики з питань національної безпеки у війсьній сфері, сферах оборони і військового будівництва у мирний час та особливий період, у Міністерстві оборони України, Збройних Силах та Держспецтрансслужбі;

здійснює аналіз проектів нормативно-правових актів за напрямом діяльності та проводить їх експертну оцінку;

здійснює консультації із причетними сторонами з метою залучення їх до формування державної інформаційної політики з питань національної безпеки у війсьній сфері, сферах оборони і військового будівництва у мирний час та особливий період та стратегічних комунікацій, аналізує та узагальнює результати таких консультацій;

організовує розробку спільно з іншими структурними підрозділами доктринальних документів, спрямованих на реалізацію засад державної інформаційної політики з питань національної безпеки у війсьній сфері, сферах оборони і військового будівництва у мирний час та особливий період та стратегічних комунікацій у Міноборони, Збройних Силах та Держспецтрансслужбі;

надає методично-консультативну допомогу структурним підрозділам Міноборони, органам військового управління, установам, закладам та організаціям Збройних Сил, ДССТ під час реалізації ними державної інформаційної політики з питань національної безпеки у воєнній сфері, сферах оборони і військового будівництва у мирний час та особливий період та стратегічних комунікацій;

координує роботу та організовує взаємодію з дорадчо-консультативними органами, громадськими організаціями, узагальнює результати дорадчої та консультативної підтримки з питань реформ за напрямом діяльності Директорату;

здійснює координацію заходів із впровадження принципів та підходів (організаційної культури), прийнятих в державах-членах НАТО в Міноборони, Збройних Силах та Держспецтрансслужбі з питань, що належать до компетенції Директорату;

здійснює аналіз інформаційних загроз та джерел їх виникнення, проводить контент-аналіз публікацій, оцінює вплив на громадську думку традиційних ЗМІ, Інтернет ЗМІ та соціальних мереж;

здійснює дослідження та аналіз потенційно важливого сегменту блогосфери України в інтересах стратегічних комунікацій Міноборони;

аналізує тенденції інформаційного простору, прогнозує їх розвиток та організовує заходи з реагування та протидії спеціальним інформаційним операціям Міноборони, Збройних Сил та Держспецтрансслужби;

організовує регулярне оцінювання громадської думки соціологічними методами та здійснює формування методичних рекомендацій за результатами оцінювання суспільно-політичної ситуації в регіонах для потреб Міноборони, Збройних Сил та Держспецтрансслужби;

бере участь у розробленні планів інформаційних кампаній Міноборони, Збройних Сил та Держспецтрансслужби, проводить експертну оцінку спланованих заходів, готує пропозиції щодо їх реалізації;

координує та забезпечує контроль за інформаційно-медійним супроводом діяльності Міноборони, Збройних Сил та Держспецтрансслужби на всіх рівнях;

координує в межах компетенції залучення, надання та використання міжнародної дорадчої та консультативної допомоги;

координує запровадження та підтримку іміджу Збройних Сил та Держспецтрансслужби з метою популяризації військової служби, формуванні в українському суспільстві позитивної громадської думки про Збройні Сили та Держспецтрансслужбу;

бере участь у процесі вдосконалення системи моніторингу інформаційного простору структурними підрозділами Міноборони, Збройних Сил та Держспецтрансслужби;

взаємодіє з громадськими організаціями для побудови ефективної системи протидії гібридним загрозам в інформаційному просторі;

розробляє рекомендації щодо планування заходів з протидії негативним тенденціям в інформаційному просторі за тематикою діяльності Міноборони та державної політики у сфері оборони в цілому;

бере участь та готує в межах компетенції пропозиції щодо проведення досліджень, формування аналітичних висновків, опитувань та інших завдань наукової та аналітичної підтримки з питань державної інформаційної політики з питань національної безпеки у воєнній сфері, сферах оборони та військового будівництва у мирний час та особливий період та стратегічних комунікацій науково-дослідними установами Міноборони, науковими підрозділами вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів, закладів вищої освіти;

бере участь у визначенні перспектив і напрямів подальшого розвитку спроможностей системи стратегічних комунікацій Міноборони за результатами досліджень;

розробляє методiku оприлюднення через офіційний вебсайт Міноборони в мережі Інтернет та офіційні представництва Міноборони в

соціальних мережах, інші ресурси Міноборони, а також через військові та цивільні ЗМІ, засобами публічної дипломатії, інформаційних та графічних матеріалів щодо діяльності Міноборони, Збройних Сил та Держспецтрансслужби;

забезпечує співпрацю з відповідними структурами в рамках рекламних та просвітницьких кампаній;

бере участь в межах компетенції у забезпеченні організації роботи Комітету реформ Міноборони та Збройних Сил;

бере участь в організації та проведенні тренінгів, семінарів, навчань, інформаційних кампаній, моніторингів та інших заходів з питань державної інформаційної політики з питань національної безпеки у воєнній сфері, сферах оборони і військового будівництва у мирний час та особливий період та стратегічних комунікацій для військового та цивільного персоналу Міноборони, Збройних Сил та Держспецтрансслужби;

за рішенням Міністра оборони України залучається до виконання інших завдань, покладених на Міноборони.

Пріоритети діяльності Директорату:

координація діяльності уповноважених структурних підрозділів Міноборони, Збройних Сил та Держспецтрансслужби щодо реалізації стратегічних комунікацій та взаємодії з відповідними структурними підрозділами інших органів державної влади за напрямом стратегічних комунікацій;

виконання завдань щодо інформаційно-аналітичної діяльності в інтересах національної безпеки та оборони, аналіз моніторингу інформаційного простору, виявлення потенційних та реальних інформаційних загроз національній безпеці у воєнній сфері, сферах оборони і військового будівництва;

оцінювання результатів реалізації державної інформаційної політики в Міноборони, Збройних Силах та Держспецтрансслужбі за показниками

досягнення визначених цілей, підготовка пропозицій щодо її продовження, перегляду або коригування.

Структуру Директорату затверджує Міністр оборони України. Директорат має печатку встановленого зразка зі своїм найменуванням, а також інші печатки та штампи, необхідні для забезпечення його діяльності.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 3. Таким чином, забезпечення безпеки та захисту інформації відкритих онлайн джерел МОУ та ЗСУ регламентується наказами Департаменту спеціальних телекомунікаційних систем та захисту інформації Служби безпеки України та Адміністрації Держспецзв'язку (2003 та 2012 рр). При цьому комплексна система захисту інформації підлягає державній експертизі у визначеному порядку, передбачає впровадження розробленого установою плану захисту інформації, а політика безпеки інформації в автоматизованій системі поширюється на об'єкти комп'ютерної системи, які безпосередньо чи опосередковано впливають на безпеку інформації. Комплекс засобів захисту орієнтований на виконання тестів за запитом адміністратора безпеки, а зміна тестів стає можливою лише у процесі інсталяції нової версії комплексу засобів захисту, що створює оптимальні умови для захисту інформації

Цьому сприяє діяльність Директорату інформаційної політики у сфері оборони та стратегічних комунікацій (2020 року), який став правонаступником Департаменту стратегічних комунікацій Міністерства оборони України.

ВИСНОВКИ

Під час написання кваліфікаційної роботи було проведено детальний аналіз інформаційних ресурсів Міністерства оборони України у сфері зв'язків з громадськістю. В результаті реалізації мети та завдань дослідження автор прийшов до наступних висновків: Розкрити історію виникнення та основні засади розвитку інформаційних ресурсів.

1. Аналіз історії виникнення та основних засад розвитку інформаційних ресурсів показав, що становленню і розвитку інформаційного суспільства передувало дуже тривалий період часу в історії людства., впродовж якого відбулося щонайменше 6-сть інформаційних революцій: 1) поява вербальної комунікації; 2) винахід писемності; 3) запровадження друкарського верстату; 4) передача інформації за допомогою електрики (телеграф, радіо, телефон); 5) винахід комп'ютера; 6) формування глобальної комп'ютерної мережі.

В цей період відбувається перехід від механічних і електричних передавання інформації до електронних, зменшення габаритів приладів та збільшення їх потужності, створення керованих програмами процесів та пристроїв. Поява Інтернету дозволила абонентам мережі обмінюватися великими обсягами інформації. Створення першого веб-сайту започаткувало загальнодоступність до мережі Інтернет. Діяльність суспільства все більше залежить від його інформованості та здатності ефективно використовувати інформацію. Цілком можливе у найближчому майбутньому занурення всього світу в єдине комп'ютерне та ІТ співтовариство. Діяльність людства зосередиться на обробці інформації, а виробництвом займатиметься штучний інтелект. В цьому контексті перед Україною стоїть завдання на стратегічному і тактичному рівнях сприяти розвитку національного сегменту світового інформаційного суспільства, але, водночас, не забувати про необхідність в інформаційній безпеці в умовах гібридної війни.

2. Написання цієї кваліфікаційної роботи потребувало застосування багатьох, пов'язаних між собою, методів, які використовувалися у певній послідовності, а саме: загальнонаукових – аналізу, синтезу, індукції, інтерпретації; спеціальних – типологічний, сайтометрії, історичний методи. Використання означених методів дало змогу всебічно і предметно розкрити тему дослідження, допомогло визначити та проаналізувати особливості тематичної, ідеологічної та соціальної направленості інформаційних ресурсів Міністерства оборони України.

Водночас в процесі написання дослідження були опрацьовані чотири групи джерел, з яких три представлені документами законодавчого, розпорядчого та програмного характеру, а четверта, яка власне й виступала об'єктом дослідження, представлена двома сайтами МО України та ЗСУ, їх матеріалами.

3. В контексті виконання третього завдання автором було проаналізовано діяльність Управління у сфері зв'язків з громадськістю Збройних Сил України як організатора та керівника служб зайнятих у сфері зв'язків з громадськістю, а також проаналізовано відкриті інформаційні ресурси МО України та організаційно нормативні документи, на яких базується діяльність цих ресурсів. Аналіз «Положення про Управління зв'язків з громадськістю Збройних Сил України» показав широкий спектр завдань Управління, реалізація яких тісно пов'язана з успішним задіянням спеціального вебпорталу ЗСУ.

В свою чергу, аналіз вебпорталу показав, що в ньому особлива увага відводиться формуванню і налагодженню двосторонніх зв'язків з громадськістю з метою формувати позитивний імідж ЗСУ у суспільному сприйнятті. У зазначеному розділі, винесеному на головну сторінку сайту організовується та регламентуються розміщення оголошення оголошення та повідомлення громадської ради при МОУ, приділяється увага на сайті й регуляторній політиці, де розглядаються питання кодифікації та логістики, розглядаються звернення громадян. В останньому випадку визначаються

спосіб подання звернення (усне, письмове), визначають ся обов'язкові компоненти звернення, визначаються терміни реагування на звернення.

Водночас на сайті розміщені основні нормативні та регулятивні документи, якими керуються у своїй діяльності МОУ та ЗСУ. Останні представлені двома групами: 1) законодавчі (закони) ; 2) організаційно – розпорядчі (укази, накази, положення та інструкції).

Прагненням МОУ та ЗСУ до проведення моніторингів на суспільно політичну тематику через відкриті електронні ресурси .стало прийняття Положення “Про громадську раду при Міністерстві оборони України” із визначенням її завдань, основних напрямків роботи й прав [9]. Власне створення Громадської ради при Міністерстві оборони України, яка є тимчасовим консультативно-дорадчим органом, демонструє прагнення МОУ показу прозорості своєї діяльності, сприяння участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики у військовій сфері. Останньому сприяють такі види комунікації як зв'язки з громадськістю і публічна дипломатія, які мають відображення на відкритих електронних ресурсах. Відповідно в умовах, коли проти України ведеться гібридна війна з боку Російської Федерації, питання зв'язків з громадськістю в оборонній сфері є дуже важливим, в першу чергу для недопущення проведення ворогом проти населення інформаційно-психологічних спеціальних операцій. Це допомагає народу повірити у боездатність Збройних Сил України та підвищити престижність проходження військової служби за контрактом на посадах рядового, сержантського (старшинського) складу та на офіцерських посадах.

4. Було проаналізовано яким чином у Міністерство оборони України відбувається захист відкритих інформаційних ресурсів від можливих хакерських атак з боку ворожо налаштованих спецслужб країни агресора. Визначено, що забезпечення безпеки та захисту інформації відкритих онлайн джерел МОУ та ЗСУ регламентується наказами Департаменту спеціальних телекомунікаційних систем та захисту інформації Служби безпеки України та Адміністрації Держспецзв'язку (2003 та 2012 рр). При цьому комплексна

система захисту інформації підлягає державній експертизі у визначеному порядку, передбачає впровадження розробленого установою плану захисту інформації, а політика безпеки інформації в автоматизованій системі поширюється на об'єкти комп'ютерної системи, які безпосередньо чи опосередковано впливають на безпеку інформації. Комплекс засобів захисту орієнтований на виконання тестів за запитом адміністратора безпеки, а зміна тестів стає можливою лише у процесі інсталяції нової версії комплексу засобів захисту, що створює оптимальні умови для захисту інформації. Цьому сприяє діяльність Директорату інформаційної політики у сфері оборони та стратегічних комунікацій (2020 року), який став правонаступником Департаменту стратегічних комунікацій Міністерства оборони України.

Вивчення, наведеного вище матеріалу, дозволяє констатувати, що нормативно-правова база Міністерства оборони України у сфері зв'язків з громадськістю дуже розвинена та не потребує значних доповнень та виправлень. У порівнянні з 2013-2014 роками, коли Україна програвала РФ інформаційну війну і люди не вірили у спроможність ЗСУ захистити державу, то зараз завдяки стрімкому розвитку та доступності можливостей для комунікації між силовим блоком та населенням вдалося досягти високого показника довіри народу до Армії.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА

1. Алёшина И.В. Паблик Рилешнз для менеджероу: Курс лекций. – М.: ИКФ «ЭКМОС». 2002. – 480 с.
2. Арский Ю.М, О развитии информационной инфраструктуры инновационной сферы / Ю.М. Арский, В.А. Цветкова, С.П. Яшукова// НТИ. Сер. 1. Орг. и методика информ. работы. – 2006. - №1. – С. 12-18.
3. Беспяньська Г. Організаційно-розпорядчі документи на підприємстві: Види документів. Порядок створення та затвердження. Загальний огляд реквізитів // Секретар-референт. – 2007. – № 1. – С. 9–16.
4. Глушик С.В., Дияк О.В., Шевчук С.В. Сучасні ділові папери: Навчальний посібник для вищих та середніх спеціальних навчальних закладів. – 4-е видання, перероблене і доповнене. – К.: А.С.К., 2005. – 400 с.
5. Закон України "Про Національну програму інформатизації. Із змінами й доповненнями, внесеними Законом України від 13 вересня 2001 року № 2684-III" URL: <https://studfile.net/preview/8857708/page:8/>
6. Закон України “Про звернення громадян до органів влади”. URL: https://ukrdem.org/zvg?gclid=CjwKCAjw6p-oBhAYEiwAgg2PgnAQqNe5eAwj4gjwm1hUg0IXcQvo2VuHfSMPieZffUNC36ZSf_Q0EhoCnWkQAvD_BwE
7. Закон України «Про доступ до публічної інформації»././ (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 32, ст. 314) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>
8. Збірник законодавчих, нормативноправових та інших актів щодо зв’язків з громадськістю у Збройних Силах України. Київ. 2020 р. URL https://www.mil.gov.ua/content/standarts/zbirnyk_zakon_03122020.pdf
9. Закон України “Про демократичний цивільний контроль над Воєнною організацією та правоохоронними органами держави” від 21

- червня 2018 року. URL:
<https://www.pravda.com.ua/columns/2018/06/26/7184545/>
10. Закон СРСР “Про пресу та інші засоби масової інформації”. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v1553400-90#Text>
11. Закон України “Про інформацію”// Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 48, ст.650. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>
12. Закон України “Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні.” Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1993, № 1, ст. 1
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2782-12#Text>
13. Закон України “Про телебачення і радіомовлення”. Вводиться в дію Постановою ВР N 3760-ХІІ (3760-12) від 21.12.93. URL:
<https://www.rrt.ua/govsupport/index/lawsone/lang/uk?id=96>
14. Закон України “Про авторське право і суміжні права”. Постанова Верховної Ради України; від 01.12.2022 № 2811-ІХ (Редакція станом на 15.04.2023) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text>
15. Закон України “Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах”. Постанова Верховної Ради України; від 05.07.1994, № 81/94 (ВР) URL:
https://ips.ligazakon.net/document/z008000?ed=2020_06_04
16. Закон України “Про інформаційні агентства”. № 74/95-ВР від 28.02.1995. URL: https://kodeksy.com.ua/pro_informatsijni_agentstva.htm.
17. Закон України “Про видавничу справу”. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1997, N 32, ст.206. URL:
https://zakononline.com.ua/documents/show/182619__597341
18. Закон України “Про звернення громадян”. 2022 р. URL:
https://ukrdem.org/zvg?gclid=CjwKCAjw6p-oBhAYEiwAgg2PglOXsZ5xehvyUslETA_3chbIEiFvmH2jGm6SiFDW6dhO0sMK5fFwhoC4UEQA_vD_BwE

19. Закон України “Про Концепцію Національної програми інформатизації”. URL:
https://www.mil.gov.ua/content/standarts/zbirnyk_zakon_03122020.pdf
20. Закон України “Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних”. URL:
https://www.mil.gov.ua/content/standarts/zbirnyk_zakon_03122020.pdf
21. Закон України “Про захист суспільної моралі”. URL:
https://www.mil.gov.ua/content/standarts/zbirnyk_zakon_03122020.pdf
22. Закон України “Про доступ до публічної інформації”. URL:
https://www.mil.gov.ua/content/standarts/zbirnyk_zakon_03122020.pdf
23. Закон України “Про суспільне телебачення і радіомовлення”. URL:
https://www.mil.gov.ua/content/standarts/zbirnyk_zakon_03122020.pdf
24. Закон України “Про забезпечення функціонування української мови, як державної”. URL:
https://www.mil.gov.ua/content/standarts/zbirnyk_zakon_03122020.pdf
25. Закон України "Про Національну програму інформатизації. Із змінами й доповненнями, внесеними Законом України від 13 вересня 2001 року № 2684-III" URL:
https://www.mil.gov.ua/content/standarts/zbirnyk_zakon_03122020.pdf
26. Зв'язки з громадськістю, їхня сутність та функції
[<https://referatss.com.ua/work/zv-jazki-z-gromadskistju-ihnja-sutnist-ta-funkcii/>]
27. Еволюція зв'язків з громадськістю <https://referatss.com.ua/work/zv-jazki-z-gromadskistju-ihnja-sutnist-ta-funkcii/>
28. Калиберда Е.Г. Связи с общественностью: вводный курс: Учеб. пособ. для студ. ВУЗов / Е.Г. Калиберда. – М.: Логос, 2003. – 119с.
29. Капитонов Э.А. Корпоративная культура и PR: Учебно-практическое пособие / Э.А. Капитонов, А.Э. Капитонов. – М.: Ростов-на-Дону: Изд. центр «МарГ», 2003. – 413с.

30. Концепція WEB 2. 0 та її проекти в сучасному інтернет-середовищі / Н. М. Наумова, В. О. Наумов // Вісник Національного транспортного університету. - 2012. - № 26(2)
31. Кулешов С. Г. Документознавство: Історія. Теоретичні основи / УДНДІАСД; Держ. акад. керів. кадрів культури і мистецтв. – К., 2000. – 162 с.
32. Кулешов С. Г. Управлінське документознавство: Навч. посібник. – К.: ДАКККиМ, 2003. – 57 с.
32. Лукашев А.В. Чёрный PR как способ овладения властью или бомба для имидж мейкера. – 3-е изд., испр. и доп. – СПб.: Изд. Дом «Бизнес-Преса», 2002. – 176с.
33. Наказ Міністра оборони України №612 від 22.11.2017р “Про затвердження Концепції стратегічних комунікацій Міністерства оборони України та Збройних Сил України” URL:
34. Наказ Департаменту спеціальних телекомунікаційних систем та захисту інформації Служби безпеки України від “ 02 “ квітня 2003 р. № 35 із змінами згідно наказу Адміністрації Держспецзв'язку від 28.12.2012 № 806 URL:
https://www.mil.gov.ua/content/standarts/zbirnyk_zakon_03122020.pdf
36. Наказ Головнокомандувача Збройних сил України №44 від 03 червня 2020р. “Про затвердження Положення про Управління зв'язків з громадськістю Збройних Сил України ” URL:
https://www.mil.gov.ua/content/standarts/zbirnyk_zakon_03122020.pdf
37. Наказ Міністерства оборони “Про затвердження Положення про Директорат інформаційної політики у сфері оборони та стратегічних комунікацій Міністерства оборони України” №309 від 31.08.2020р. URL:
38. Наказ Міністра оборони України №612 від 22.11.2017р “Про затвердження Концепції стратегічних комунікацій Міністерства

- оборони України та Збройних Сил України”. URL: https://www.mil.gov.ua/content/standarts/zbirnyk_zakon_03122020.pdf
39. Наказ Департаменту спеціальних телекомунікаційних систем та захисту інформації Служби безпеки України від “ 02 “ квітня 2003 р. № 33 із змінами згідно наказу Адміністрації Держспецзв'язку від 28.12.2012 № 806 URL: https://www.mil.gov.ua/content/standarts/zbirnyk_zakon_03122020.pdf
37. Новая технократическая волна на Западе. Под ред. Гуревича П.С. М., 1986.
40. Ньюсон Д. Всё о PR: теория и практика Паблик Рилейшнз: Пер. с англ. / Д. Ньюсон, Тёрк Дж. В.-С., Крукеберг Д. – 7-е изд. – М.: Консалтинговая группа «Имидж-Контакт», ИД «Инфра-М», 2001. – VIII 628с.
41. Окінавська хартія глобального інформаційного суспільства”, Документ №998_163, поточна редакція — Прийняття від 22.07.2000 р.
42. Оливер С. Стратегия в Паблик Рилейшнз: Пер. с англ. / С. Оливер. – СПб.: ИД «Нева», 2003. – 157с.
43. Офіційний портал Міністерства оборони України – www.mil.gov.ua
44. Ракитов А.И. Информация, наука, технология в глобальных исторических измерениях / Ф.И. Ракитов; РАН. Ин-т науч. информ. По обществ., наукам. – М., 2006. – 104 с.
45. Палеха Ю. І. Управлінське документування: Навч. посібник. У 2 ч./ Ю. І. Палеха. Ч.1: Ведення загальної документації (зі зразками сучасних ділових паперів). – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2001. – 230 с.
46. Палеха Ю. І. Класифікація управлінських документів в організації // Архівознавство. Археографія. Джерелознавство: міжвідомч. наук. збірн. – 2007. – Вип. 9. – С. 100–109.

47. Піскун І.І., Миронович А.В. Зв'язки з громадськістю як ключова складова стратегічних комунікацій за досвідом НАТО. Київ: Матеріали круглого столу МО України. 2019. 62 с.
48. Положення «Про громадську раду при Міністерстві оборони України» від 19 листопада 2020 року. URL: https://www.mil.gov.ua/content/standarts/zbirnyk_zakon_03122020.pdf
49. Положенням “Про державну експертизу в сфері технічного захисту інформації” URL: https://www.mil.gov.ua/content/standarts/zbirnyk_zakon_03122020.pdf
50. Поцепцов Г.Г. Паблік Рилейшнз для професіоналов. – 2-е изд. испр. – М.: Рефл-Бук, К.: Ваклер, 2002. – 624с.
51. Поцепцов Г.Г. Паблік Рилейшнз: Навч. посіб. для студ.вузів. – К.: Знання, 2000. – 506с. – (Вища Освіта ХХІ століття).
52. PR сегодня: Новые подходы, исследования, международная практика: Пер. с англ. / Науч. ред.: А.П. Сотников, М.Л. Бочаров, В.А. Лиеов. – М.: имидж-Контакт Инфра – М., 2002. – 490с.
53. Системна інформація правоохоронної діяльності: Монографія. У 2-х кн. – Кн. 1; За ред. В. Дурдинця, В. Євдокимова та М. Швеця. – К.: НДЦПІ АПрН України, 2006.
54. Указ Президента України “Про забезпечення умов для більш широкої участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики” URL:
55. Указ Президента України “Про першочергові заходи щодо забезпечення реалізації та гарантування конституційного права на звернення до органів державної влади та органів місцевого самоврядування”. URL:
56. Універсальний довідник-практикум з ділових паперів / Уклад.: С.П. Бибики, І. Л. Михно, Л. О. Пустовіт, Г. М. Сюта. – К.: Довіра: УНВЦ «Рідна мова», 1997. – 399 с.

57. Уткин Э.А. Управление связями с общественностью. PR / Э.А. Уткин, В.В. Баяндаев, М.Л. Баяндаева. – М.: ТЕНЕ, 2001. – 296с.

58. Ширяєва Ю. О. Взаємодія системи зв'язків з громадськістю та ЗМІ. // Тези доповідей 55 наукової конференції молодих дослідників ОНІТУ - магістрантів «Сучасні інформаційні технології та телекомунікаційні мережі». Одеса. ОНІТУ, 2020 р., вип.. 55. URL: http://dspace.opu.ua/jspui/bitstream/123456789/11070/1/26-29_Shyriaieva.pdf

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

ФОРМА ЗАПИТУ НА ІНФОРМАЦІЮ

Розпорядник
Інформації

Міністерство оборони України

Запитувач _____

(прізвище, ім'я, по батькові – для фізичних осіб, найменування організації)

прізвище, ім'я, по батькові представника організації – для юридичних

осіб та об'єднань громадян, що не мають статусу юридичних осіб,

Поштова адреса або електронна адреса, контактний телефон)

ЗАПИТ НА ІНФОРМАЦІЮ

Прошу відповідно до Закону України "Про доступ до публічної інформації" надати

(загальний опис інформації або вид, назву, реквізити чи зміст документа)

Запитувану інформацію прошу надати у визначений законом строк (необхідне зазначити):

на поштову адресу _____

(поштовий індекс, область, район, населений пункт, вулиця,

будинок, корпус, квартира)

на електронну адрес _____

факсом _____

телефоном _____

(дата)

(підпис)

ДОДАТОК Б**Форма рахунку для здійснення оплати витрат на копіювання або друку копій документів за запитом на інформацію обсягом більше 10 сторінок**

Надавач послуг	Центр забезпечення службової діяльності структурних підрозділів Міністерства оборони України
Реєстраційний рахунок	31257272211316
МФО банку	820019
Код ЄДРПОУ	24978319

Платник

(прізвище та ініціали запитувача фізичної особи, найменування запитувача

юридичної особи або об'єднання громадян, що не має статусу юридичної особи)

РАХУНОК № _____

від "____" _____ 20____ р.

Найменування послуги, що надається	Кількість сторінок	Ціна з ПДВ, гривень	Сума з ПДВ, гривень
Копіювання або друк копій документів формату А4 та меншого розміру (в тому числі двосторонній друк)			
Копіювання або друк копій документів формату А3 та більшого розміру (в тому числі двосторонній друк)			
Копіювання або друк копій документів будь-якого формату, якщо в документах поряд з відкритою інформацією міститься інформація з обмеженим доступом, що потребує її відокремлення, приховування тощо (в тому числі двосторонній друк)			
Разом			
в тому числі ПДВ			

Усього до сплати

(сума словами)

Головний спеціаліст

Управління бухгалтерського
обліку, фінансів та звітності

(підпис)

(прізвище та ініціали)

М. П.

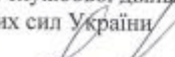
ДОДАТОК В

Граничні норми витрат на копіювання або друк документів

Граничні норми витрат на копіювання або друк документів станом на 30.01.2020р., що надаються за запитом на інформацію відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 15 січня 2020 року №4 „Про затвердження граничних норм витрат на копіювання або друк документів, що надаються за запитом на інформацію”

Послуга, що надається	Граничні норми витрат	вартість прийнята для врахування в роботі Центру (грн)
Копіювання або друк копій документів формату А4 та меншого розміру (в тому числі двосторонній друк)	не більше ніж 0.2 відсотка розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб за виготовлення однієї сторінки	4,05
Копіювання або друк копій документів формату А3 та більшого розміру (в тому числі двосторонній друк)	не більше ніж 0.3 відсотка розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб за виготовлення однієї сторінки	6,08
Копіювання або друк копій документів будь якого формату, якщо в документах поряд з відкритою інформацією міститься інформація з обмеженим доступом, що потребує її відокремлення, приховування тощо (в тому числі двосторонній друк)	від 0.3 до 0.5 відсотка розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб за виготовлення однієї сторінки	10,14
Виготовлення цифрових копій документів шляхом сканування	не більше ніж 0.1 відсотка розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб за сканування однієї сторінки	2,03

ТВО начальника Центру забезпечення службової діяльності
Міністерства оборони та Генерального штабу Збройних сил України
полковник Олександр БСЛЯСВ

ТВО помічника начальника Центру - начальник фінансово-економічного
відділу Центру забезпечення службової діяльності Міністерства оборони та
Генерального штабу Збройних сил України
підполковник Олександр ПКУЛЬСЬКИЙ

Офіційна веб-сторінка Міністерства оборони України

mil.gov.ua

Гарячі лінії
0 800 50 04 42

Міністерство оборони України
офіційний веб сайт

English

МІНІСТЕРСТВО ДІЯЛЬНІСТЬ НОВИНИ ООС ДОСТУП ДО ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ДЕРЖАКУПІВЛІ МУЛЬТІМЕДІА КОНТАКТИ

06 ГРУДНЯ 2021, 21:59
«У полі зору – технічне оснащення, морська піхота, засоби спостереження, розвідки і радіоелектронної...

06 ГРУДНЯ 2021, 20:45
Володимир Зеленський на урочистостях до Дня ЗСУ в Харкові: Завдяки нашим бійцям ми відчуваємо...

06 ГРУДНЯ 2021, 16:20
У День Збройних Сил України Глава держави відвідав передові позиції українських військових...

03 ГРУДНЯ 2021, 12:30
Олександр Резніков зустрівся з Міністрами оборони незалежної України

У День Збройних Сил України Глава держави відвідав передові позиції українських військових на Донбасі

НОВИНИ АКТУАЛЬНО

Олександр Резніков обговорив з Міністром національної оборони Литви Арвідасом Анушаускасом оборонне співробітництво

США передали ВМС України патрульні катери типу «Island»

Американські військові інструктори з Флориди прибули на Львівщезу

Все про вакцинацію проти COVID-19 в Україні
vaccination.covid19.gov.ua
0 800 60 20 19

Платформа Big Data

ДОДАТОК Д

Офіційна сторінка Міністерства оборони України у соціальній мережі Facebook

Поиск на Facebook

ЗБРОЙНИМ СИЛАМ УКРАЇНИ
30 РОКІВ
#30РОКІВЗСУ

 Міністерство оборони України
@MinistryofDefence.UA · Правительственная организация

Подробнее
instagram.com

Главная Instagram Информация Фото Ещё

Нравится

Информация Все

Весь контент сторінки доступний за ліцензією Creative Commons Attribution 4.0 International, якщо не вказано іншого.

 Міністерство оборони України
4 ч. ·

Сьогодні в Україні вшановується подвиг учасників ліквідації наслідків глобальної катастрофи – аварії на Чорнобильській АЕС.
Цей день – скорботний символ самопожертви ліквідаторів, серед

Розділ зв'язків з громадськістю на сайті Міноборони

mil.gov.ua/konsultaczii-z-gromadskistyju/

Міністерство оборони України
офіційний веб сайт

МІНІСТЕРСТВО ДІЯЛЬНІСТЬ НОВИНИ ООС ДОСТУП ДО ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ДЕРЖЗАКУПІВЛІ МУЛЬТІМЕДІА КОНТАКТИ

Консультації з громадськістю

- Електронні консультації з громадськістю
- Публічні громадські обговорення
- Орієнтовні плани проведення консультацій
- Оголошення та повідомлення громадської ради при МОУ
- Регуляторна політика
- Постанова КМУ № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» від 03.11.2010
- Урядовий веб-сайт «Громадське суспільство і влада»

КОНТАКТИ

Відділ з гендерних питань та зв'язків з громадськими і релігійними організаціями Департаменту соціального та гуманітарного забезпечення Міністерства оборони України

+380 (44) 271-12-01

14 квітня 2016, 16:14 | ID: 19311 |

Адміністративне оскарження рішень, дій чи бездіяльності міністерства

Судове оскарження рішень, дій чи бездіяльності міністерства

Меморандуми про співпрацю

Консультативно-дорадчі органи та робочі групи

Громадська рада

Консультації з громадськістю

Громадська експертиза

Звернення громадян

Звернення об'єднань громадян

Антикорупційна діяльність

ОСТАННІ НОВИНИ

Головне управління розвідки Міністерства оборони України інформує
2 години тому

Верховна Рада спростила отримання громадянства іноземцями, які брали участь у

ДОДАТОК Ж

Розділ доступу до публічної інформації на сайті Міноборони

mil.gov.ua/dostup-do-publichnoi-informaczi.html

Міністерство оборони України
офіційний веб сайт

Гарячі лінії

English

МІНІСТЕРСТВО ДІЯЛЬНІСТЬ НОВИНИ ООС ДОСТУП ДО ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ДЕРЖЗАКУПІВЛІ МУЛЬТІМЕДА КОНТАКТИ

Доступ до публічної інформації

ФОРМА ТА ПОРЯДОК ПОДАВАННЯ ЗАПИТУ НА ПУБЛІЧНУ ІНФОРМАЦІЮ

Запит на інформацію може бути поданий:

фізичною, юридичною особою, об'єднаннями громадян без статусу юридичної особи на поштову адресу: 03168, Київ, Повітрофлотський проспект, 6, через відділ по роботі з громадянами та доступу до публічної інформації Департаменту інформаційно-організаційної роботи та контролю Міністерства оборони України за адресою: м. Київ, вул. Грушевського, 30/1, (Центральний будинок офіцерів), 2-й поверх, к. 349

на електронну адресу e-mail: zapytmou@mil.gov.ua

телефон (044) 280-50-59

факс (044) 280-50-59

У разі коли з поважних причин (інвалідність, обмежені фізичні можливості, тощо) особа не може подати письмовий запит, його має оформити відповідальна особа відділу по роботі з громадянами та доступу до публічної інформації Департаменту інформаційно-організаційної роботи та контролю Міністерства оборони України, зазначивши в запиті своє прізвище, ім'я по батькові, контактний телефон та надати копію запиту особі, яка його подала.

Запити на публічну інформацію, розпорядником якої є Міністерство оборони України (далі — МО України)

приймаються в робочі дні з **9.00 до 18.00**.

Напередодні святкових, неробочих і вихідних днів з **9.00 до 16.45**.

Основні положення

Система обліку публічної інформації

Звіти про надходження запитів

ОСТАННІ НОВИНИ

Головне управління розвідки Міністерства оборони України інформує
2 години тому

Верховна Рада спростила отримання громадянства іноземцями, які брали участь у захисті України
3 години тому

Командування Медичних сил про епідемічну ситуацію у Збройних Силах України станом на 14 грудня 2021 року
3 години тому

Зведення про ситуацію в районі проведення операції Об'єднаних сил станом на 11:00 14 грудня 2021 року
4 години тому

14 грудня в Україні вшанується подвиг учасників ліквідації наслідків глобальної катастрофи – аварії на Чорнобильській АЕС
4 години тому

ДОДАТОК 3

Заява про звернення для отримання доступу до публічної інформації

Міністерство оборони України

ПІБ

Поштова адреса, електронна
адреса, контактний телефон

Заява

Зміст звернення має бути стислим та інформативним, містити конкретні факти по суті питання.

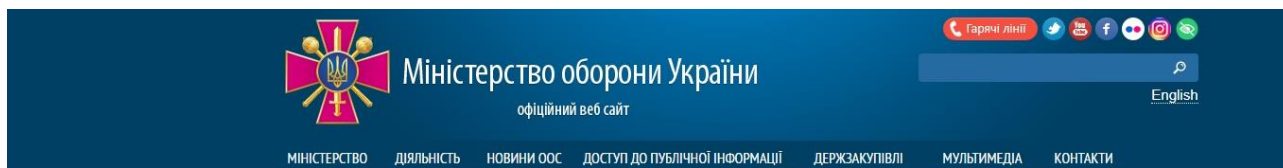
Число, місяць, рік

→

Підпис (для сканованої заяви)

ДОДАТОК II

Перелік військових ЗМІ на сайті Міноборони

Військові ЗМІ

	<p>Інформаційне агентство Міністерства оборони України «АрміяINFORM»</p>
	<p>«Військове телебачення України» (ЦТРС Міноборони України)</p>
	<p>Військове радіо «Армія FM» (ЦТРС Міноборони України)</p>
	<p>Телерадіостудія Міністерства оборони України «Бриз»</p>
	<p>Щоквартальний науково-теоретичний та науково-практичний журнал МО України «Наука і Оборона»</p>

ОСТАННІ НОВИНИ

Головне управління розвідки Міністерства оборони України інформує
2 години тому

Верховна Рада спростила отримання громадянства іноземцями, які брали участь у захисті України
4 години тому

Командування Медичних сил про епідемічну ситуацію у Збройних Силах України станом на 14 грудня 2021 року
4 години тому

Зведення про ситуацію в районі проведення операції Об'єднаних сил станом на 11.00 14 грудня 2021 року
4 години тому

14 грудня в Україні вшановується подвиг учасників ліквідації наслідків глобальної катастрофи – аварії на Чорнобильській АЕС
4 години тому

ДОДАТОК К

Офіційна веб-сторінка Інформаційного агентства Міноборони "АрміяІНФОРМ"

armyinform.com.ua

ARMIA INFORM

ПРО НАС КОНТАКТИ ПОВІДОМ ПРО КОРУПЦІЮ

#ВІДЕО #ООС #НАВЧАННЯ #СОЦЗАХИСТ #СПОРТ #КОНСУЛЬТАЦІЇ #АНТИКОРУПЦІЯ

НОВИНИ

- 15:09 Парламент ухвалив закон про допуск підрозділів збройних сил інших держав на територію України для участі в навчаннях
- 15:03 **Збройні Сили України, як державний інститут, готові до будь-якої ситуації, яка може бути – Валерій Залужний**
- 14:59 Родинам незаконно ув'язнених Російською Федерацією українських громадян виплатили компенсації
- 14:20 Секретар РНБО та Радник Президента Естонії з питань безпеки обговорили питання співпраці у сфері оборони
- 13:29 Конгресмени США відзначили напрацювання українських спецпризначенців у створенні руху опору
- 12:55 Противник на Донбасі провів тренування з приведення підрозділів у вищий ступінь бойової готовності – ГУР
- 12:28 До розробки Стратегії дистанційного навчання Програми НАТО долучилися фахівці головного військового вишу України

ГОЛОВНІ НОВИНИ

ДИПЛОМАТИЧНІ ДІАЛОГИ

Збройні Сили України, як державний інститут, готові до будь-якої ситуації, яка може бути – Валерій Залужний

14 Грудня 2021 28

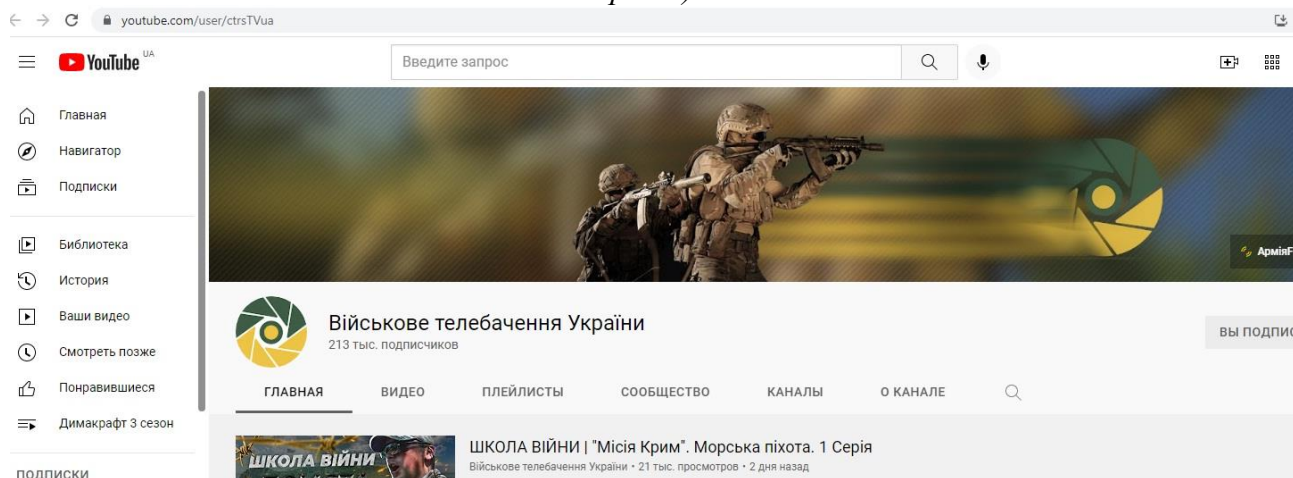
АКТУАЛЬНО

6 Парламент ухвалив закон про допуск підрозділів збройних сил інших держав на територію України для участі в навчаннях

72 Володимир Зеленський виступив на пленарній сесії Верховної Ради

524 MINISTRY OF DEFENCE OF UKRAINE

ДОДАТОК Л

YouTube-канал Військового телебачення України (Центральної телерадіостудії МО України)

youtube.com/user/ctrsTVua

Введіть запит

YouTube UA

Главная

Навигатор

Подписки

Библиотека

История

Ваши видео

Смотреть позже

Понравившиеся

Димакрафт 3 сезон

подписки

Військове телебачення України

213 тис. підписників

главная видео плейлисты сообщество каналы о канале

ШКОЛА ВІЙНИ | "Місія Крим". Морська піхота. 1 Серія

Військове телебачення України • 21 тис. переглядів • 2 дні тому

YouTube-канал Телерадіостудії Міноборони “Бриз”

← → ↻ youtube.com/user/Breeze347

Введіть запит

YouTube UA

- Главная
- Навигатор
- Подписки
- Библиотека
- История
- Ваши видео
- Смотреть позже
- Понравившиеся
- Димакрафт 3 сезон

ПОДПИСКИ

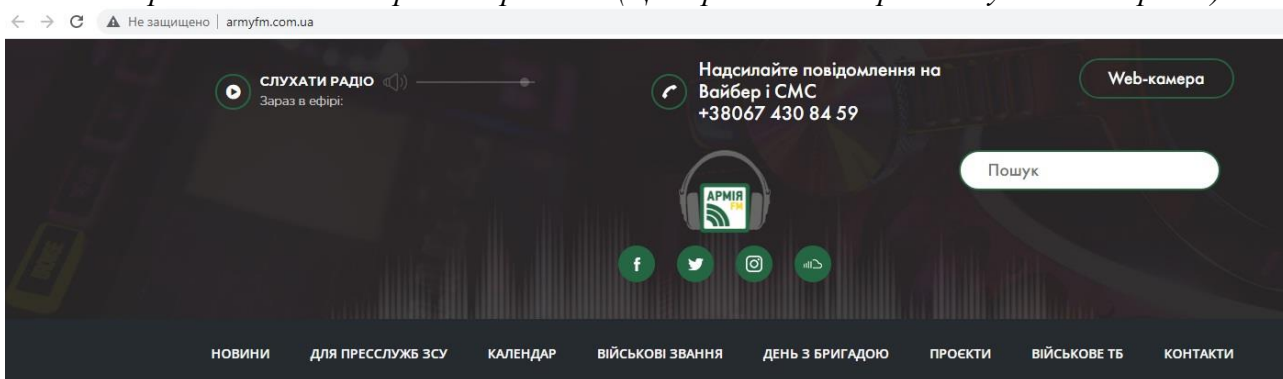
Бриз Телерадіостудія МО України Бриз
14,6 тыс. подписчиков

ГЛАВНАЯ ВИДЕО ПЛЕЙЛИСТЫ СООБЩЕСТВО КАНАЛЫ О КАНАЛЕ

Телепрограмма "Флот за тиждень" ▶ ВОСПРОИЗВЕСТИ ВСЕ
Свіжі новини на тему ВМС України станом на сьогодні та за останній тиждень.

ДОДАТОК Н

Веб-сторінка військового радію АрміяFM (Центральної телерадіостудії МО України)

НОВИНИ

АРМІЯ FM

